

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik V.

V Ljubljani, februarja 1888.

2. zvezek.

Očiščevanje device Marije ali Svečnica.

I. Daritev sv. Maše.

Ko so bili dopolnjeni dnevi Marijinega očiščevanja . . . , so Jezusa prinesli v Jeruzalem, da so ga postavili pred Gospoda.
Luk. 2, 23.

V hvaležni spomin, da je Bog v noči pred izhodom Izraelcev iz Egipta prvorojence Egipčanske po svojem angelju dal pomoriti, prvorojene med Izraelovimi otroci pa je ohranil zdrave in žive, morala je vsaka Izraelska mati na Mojzesovo povelje svojega prvorojenca Gospodu darovati, ga odkupiti ter zanj prinesiti v dar letno jagnje in dva golobiča; ako je bila pa revna, dve grlici ali dva mlada goloba. Tej zapovedi Mojzesove postave je zadostila Marija natanko, akoravno je ni bila dolžna spolniti; ker je bil njen prvorojenec Sin Najvišega imenovan, tudi ni bil Mojzesovi postavi podvržen. Ali Marija, vsa pokorna in zvesta služabnica božja, je sv. šege natanko spolnila in svojega Edinorojenega Boga darovala, in dasiravno kraljevega rodú, se svojega nezadolženega uboštva ni sramovala in je dva mlada goloba zanj v dar prinesla.

Mnogo in raznih darov so na povelje Mojzesovo Izraelci Bogu darovali, ali vsi ti darovi Boga niso bili prav vredni: dar, ki ga je Marija današnji dan Bogu v tempelju darovala, položivši svojega božjega Sina, 40 dni starega Jezusa, v naročje presrečnega starčeka duhovna Simeona, bil je edini dar, nad katerim ima Oče nebeški dopadajenje.

Preljubi! Ravno ta dar, nad katerim ima Bog nezmerno dopadajenje, prinesemo tudi mi pri sv. maši svojemu nebeškemu Očetu po mašnikovih rokah in ponavljamo, kar je Marija danes storila, ko

je svojega božjega Sina v tempelju darovala. To je ona daritev, katero je Bog svojemu izvoljenemu ljudstvu po preroku Malahiju (1, 11.) napovedal rekoč: *Od solnčnega izhoda do zahoda . . . povsod se bo daroval čist dar mojemu imenu.* Ta daritev, sv. maša, je srce ali jedro očitne službe božje, pa veliko kristijanov je prav ne razume in ne pozna; daritev, kojo verni Bogu prinesó po mašnikovih rokah, je živ studenec milosti božje, pa malo jih vé iz njega prav zajemati, sv. maša je nam odprt zaklad Jezusovega zasluženja, pa veliko jih je, ki od njega jemati ne vedó.

Preljubi! da bi vi te daritve se radi vdeleževali in veliko sadu od nje si dobivali, bodem vam danes razložil pomen sv. maše ter pokazal: Kaj je sv. maša?

I. Sv. maša je, kakor se v katekizmu bere, nekrvava daritev nove zaveze, vedni spomin krvave daritve, katero je Jezus Kristus na križu opravil.

a) V stari zavezi so imeli krvave daritve zaklanih živali, koje so Bogu v čast deloma sežgali, deloma zaužili. V novi zavezi je Jezus na križu prinesel v spravo in odrešenje naše nebeškemu Očetu pravo, krvavo daritev, svoje živo telo in svojo živo kri, ko je tri ure v neznanih bolečinah na križu viseč za naše zveličanje umrl. Pri zadnji večerji pa je postavil nekrvavo daritev sv. maše, da se na altarji v podobah kruha in vina neprenehoma nebeškemu Očetu daruje za nas, da bi se njegova krvava daritev na križu do konca sveta očitno pred nami ponavljala in nam svojo zveličansko moč delila v odpuščanje naših grehov in v naše posvečenje. Na altarji in na križu je tedaj ena in ista daritev. Pri sv. maši je ravno tisti darovalec, kakor na sv. križu: Jezus Kristus, sam božji Sin, je veliki duhoven, ki nevidoma daritev opravlja; mašnik je le njegov služabnik, takorekoč njegovo orodje, po katerem Kristus svoj dar opravlja: *Če vidiš mašnika darovati,* pravi sv. Krizostom, *ne misli, da mašnik to dela, ampak nevidna, stegnena roka Kristusova to opravlja.*

Dar, ki se prinaša nebeškemu Očetu pri sv. maši, je ravno isti, kakor na sv. križu: Kristus kot Bog in človek. In s tem, da Jezus svojo s telesom bistveno zedinjeno božjo naturo nebeškemu Očetu v dar prinaša, more daritev sv. maše največjemu grešniku milost izprosi in pridobiti.

b) Sv. maša je nadalje ponavljanje Jezusovega življenja in trpljenja. Ponavlja se njegovo včlovečenje; kakor se je Sin božji skozi sv. Duha včlovečil v Mariji Devici, tako spremeni

sv. Duh skozi mašnika z močjo spreminjevalnih sv. besedi kruh in vino v pravo telo in pravo kri Kristusovo. In kakor je Devica Marija Jezusa v hlevcu poleg Betlehema veselo rodila, tako se pri maši Kristus rodi, kadar spregovori mašnik besede posvečevanja: „To je moje telo, to je kelih moje krvi“. Kakor se je Kristus pri svojem prvem rojstvu v Betlehenskem hlevcu tako zelo ponižal, da je njegovo božje veličanstvo na slami ležalo in njegova vsegamogočnost bila v plenice povita, tako se poniža pri sv. maši, kjer je v malenkostnih podobah kruha in vina pred našimi očmi pričujoč. Posebno se nam pred oči postavlja pri sv. maši njegovo trpljenje, kakor piše sv. apostelj Pavel: *Kolikorkrat bote od tega kruha jedli in iz tega kelih pili, bote smrt Gospodovo oznanovali.* (I. Kor. 11.) Kristus sicer pri tej daritvi nič več bolečin ne trpi, vendar kaže svojemu nebeškemu Očetu pri vsaki sv. maši vse tisto trpljenje, ki ga je nekdaj ob križanju prestal. On tu pred očmi svojega nebeškega Očeta ponavlja svoje britko trpljenje, svojo smrt. Med daritvijo na križu in daritvijo sv. maše ni drugega razločka, kakor da je bila na križu krvava daritev med neizmernim trpljenjem, pri sv. maši pa se nekrvavo in brez trpljenja ponavlja.

c) Daritev sv. maše nam zasluženje Jezusovo naklanja, po njej posebno se udeležujemo sadu njegove na križu opravljene daritve. S svojim trpljenjem in s svojo smrtjo na križu ni le dolga vseh kedaj storjenih grehov zbrisal, temveč nam je tudi neskončen zaklad milosti zadobil, iz čegar obilnosti vsi zajemamo, ne da bi kedaj izpozajeli. V sedmerih rekah, v sedmerih sv. zakramentih, nam to neskončno zasluženje doteka. Brez studencev pa ni reke, in brez daritve najsvetejše ni zakramentov. Pa neusahljiv studenec milosti, ki je začel izvirati, da tako rečem, pod križem na gori Kalvariji, je sv. maša.

Daritev na križu je bila daritev odrešenja, daritev sv. maše je pa prilastitev tega po Kristusu dovršenega odrešenja, po kateri nam Jezus po meri naše vrednosti deli tiste milosti in dobrote, ki nam jih je s svojo smrtjo na križu pri svojem nebeškem Očetu zadobil in zaslužil. Pri sv. maši nam Kristus nasproti pride, držeč v rokah zaklad svojega trpljenja in ga ponuja slehernemu, da se ga udeleži. Kakor izvira kri iz srca, pa teče po vseh žilah in oživlja in krepiča vse telo, tako priteka iz studenca krvave daritve Jezusove vedno udom njegovega skrivnostnega telesa, njegovim vernim, duhovno življenje in nadnatorna moč skozi daritev sv. maše.

II. Sv. maša je največja bogočastna daritev, po njej najbolj vredno Boga častimo. Preljubi, že kot človek, še bolj kot kristijan

si dolžan Boga, svojega Stvarnika in Gospoda hvaliti in častiti; kar delajo angelji v nebesih, to moraš ti na zemlji storiti, kajti Gospod govori po preroku Izaiji: *K svoje časti sem človeka vstvaril, upodobil in naredil.* (Iz. 43, 7.) Ali kako moreš to kot grešen človek z omadežanimi ustni storiti? To zamoreš le po daritvi sv. maše vredno storiti. *Gotovo je*, pravi sv. Lavrencij Justinijan, *Bog se ne more z nobeno drugo stvarjo tako častiti, kakor z brezmadežno daritvijo altarja, katero je Kristus zato postavil, da cerkev božjo hvalo spolnuje.* Le ena hvala je, ki je Boga vredna, in ta je najsvetejša daritev sv. maše.

b) Sv. maša je največja zahvalna daritev za vse dobre brezštevne, ki smo jih od Boga prejeli in jih še sprejemamo. Kar smo in kar imamo, vse je dobrote božje dar: telesno zdravje, hrana in obleka, življenje, vse je dobrot božja; naš poklic v katoliško cerkev skozi sv. krst, toliko milosti, ki nam jih Bog je že podelil, tolika prizanesljivost zavoljo naših grehov, ki jo Bog z nami ima, — to je dar božjega neizmernega usmiljenja. Pač res, ako bi hoteli hvaležni biti, morali bi sami sebe vprašati z mladim Tobijem: *Kakošno plačilo bomo dali? Ali kaj mora biti vredno njegovih dobrot?* Vse, kar vidimo in kar imamo bi ne bilo zadosti za tolike darove. Le skrivnostna daritev njega, nad katerim ima Oče vse dopadajenje, daritev sv. maše, je vreden dar naše hvaležnosti. Jezus vidši našo nezmožnost, je postavil to daritev zahvale, sv. mašo, da z Jezusom združeni izrečemo nebeškemu Očetu najvrednejšo zahvalo. Ta daritev vse nadomestuje, kar nam Bog daje, ker mu v njej največje, kar nam je dal, njegovega Sina, zopet nazaj dajemo in darujemo.

c) Sv. maša je najmočnejša prosilna daritev, z njo si izprosimo vsega, česar potrebujemo na duši in na telesu: le iz milosti nam Bog dobrote deli, zato ga moramo za nje prositi. Pa preslab je naš glas in nevredni smo dobrot zavoljo svojih grehov. Kje bomo našli besednika, da bi vredno s svojo veljavno besedo za nas prosil? Glej, sv. maša je tisti pripomoček, s katerim si potrebnih milost in dobrot prosimo, v njej je Jezus naš besednik pri Očetu, on sklene s svojo daritvijo, po kateri se samega Bogu daruje, tudi naše prošnje in molitve, da po njem pred sedež božji prihajajo, da Jezus sam z nami vred za nas prosi. Koliko zaupanje mora to v nas obuditi! Ko bi Marija, ko bi drugi svetniki za nas pri Bogu prosili, svoje zasluženje Bogu darovali, ali bi ne upali trdno, da bomo uslišani? Pri sv. maši se pa daruje in za nas prosi Jezus in podpira naše prošnje. On, ki je učil: *Karkoli bote Očeta v mojem imenu prosili,*

vam bo dal. Zato tudi skušnja potrjuje, da so verni po tej daritvi tolikokrat pomoč dobili v dušni in telesni sili.

č) Sv. maša je najmogočnejša pravna daritev. Kristus je na križu umrl, in s to svojo smrtjo svet z Bogom spravil. Na križu je naše dolžno pismo raztrgal, nebesa odprl in božji pravici zadostil. Te sprave, po Kristusu nam pridobljene, smo deležni postali posebno pri sv. krstu. Ali redki so, ki bi se po sv. krstu zopet v sužnost hudičev ne podali skozi greh in so zopet v njegovi oblasti, kakor pred sv. krstom. Vendar ubogim takim grešnikom, če so s pobožnostjo pri sv. maši, pridobi ta presv. daritev milost spoznanja svojih grehov, kesanja in resnične pokore; Bog jim podeli milost, vse to storiti, česar potrebujejo, da dosežejo odpuščanje velikih grehov. Kakor je nekdaj Mojzes prosil Boga za Izraelsko ljudstvo, da bi mu prizanesel njegov greh in ga razžaljen ne kaznoval, tako je pri sv. maši Kristus Srednik med grešnim svetom in razžaljenim Očetom in tolaži ter pogovarja božjo jezo rekoč: *Oče odpusti jim!* Zato uče modri učenci, da bi bil svet davno že pravični Bog pokončal, ko bi ta daritev zasluženih kazni ne odvräčevala.

Mali, odpustljivi grehi pa, ki jih skoro vsak dan storimo, se po nauku cerkvenih učnikov nikjer ne morejo bolj gotovo odpuščati, kakor pri daritvi sv. maše. *Odpustljivi grehi*, pravi nek pobožen učenik, *se topijo pri sv. maši, kakor vosek pri ognji.* In tudi sv. Tridentinski zbor pravi, *da ima sv. maša moč v odpuščanje onih grehov, ki jih vsak dan storimo.* Oj kako tolažilna je ta misel za one, ki so skesano in pobožno pri sv. maši!

d) Sv. maša je zadnjič najzdatnejša zadostilna daritev. Z grehom si nakoplremo najprej zamero božjo, večne kazni, ako je greh smrtni greh, vselej pa tudi časne kazni. Razžaljenje božje in večne kazni odpusté se nam v zakramentu sv. pokore, za časne kazni pa mora grešnik sam zadostovati, sam trpeti. Ako pomislimo, da je pri marsikaterem grešniku število let za časne kazni veliko, da se pokora mora le majhna nakladati, lahko spoznamo, da je pri mnogih še velik dolg časnih kazni poravnati. Vendar v koliko tolažbo je zopet daritev sv. maše! Vsi bogoslovci uče, da se pri vsaki sv. maši časne kazni odpuščajo, ako si pri njej pobožno pričujoč! Zato daruje sv. cerkev sv. mašo za duše v vicah, da bi po njej bile izbrisane in odpuščene časne kazni. Hodi toraj rad k sv. maši, ki si v svojem življenji veliko grešil, ali se ne še zadosti spokoril, tam zamoreš svoje dolgove z ranami in krvjo Kristusovo poplačati.

Preljubi, pokazal sem vam danes pomen in vrednost sv. maše. Radi toraj prihajajte ob nedeljah in zapovedanih praznikih, in kateri brez škode za dolžnosti svoje tudi kak drug dan utegneta, in prav z živo vero, kakor da bi stali na gori Kalvariji pod križem Kristusovim, spodobno, zbrano in pobožno kakor vpričo Boga se te presv. daritve udeležite. Ž njo boste vredno Boga počastili, se mu spodobno zahvaljevali, za dušo in telo potrebnih darov in dobrot si izprosili, odpušcanje grehov in časnih kazni prejeli. Sklenem z besedami sv. apostola Pavla, po katerih vas k tej prečudni skrivnosti vabi, rekoč: *Stopimo z zaupanjem k sedežu milosti, da usmiljenje dosežemo in milost najdemo ob času potrebne pomoči.* (Hebr. 4, 16.) Amen.

Anton Kukelj.

2. Človek in goreča sveča.

Luk. 8, 32.

Vvod. Simeon imenuje Jezusa v današnjem evangeliju *luč v razsvitljenje nevernikov*; sv. cerkev blagoslavlja voščene sveče, ki se imajo rabiti pri službi božji. Tudi verniki radi v cerkev s seboj prinesó ta dan voščeno svečo, da se blagoslovi in jo med službo prižgejo. Lepo je gledati, kako se danes po cerkvi lučice leskečejo; a še vse krasniši pogled bi bil, ko bi mogli z angeljci vred še mi gledati, kako gorijo srca gorečih kristijanov v slavo božjo... Pa tudi za telesno življenje nam daja goreča sveča resne opomine. Premislimo, kakšen pomen ima goreča sveča za naše 1. telesno in 2. dušno življenje.

Izpeljava. Dvojne sveče vidimo navadno, bele in rudeče. Bele naj nam pomenijo čeznатурно življenje krstne nedolžnosti, ki tako dolgo ostane v najlepši bliščobi, dokler ne ugasne po smrtnem grehu; rudeče pa nam naj pomenijo telesno življenje, ki tako dolgo traja, dokler se kri po žilah pretaka. — Poglejmo in primerimo najprej:

I. telesno življenje. 1. Goreča sveča se vedno krajša — tudi življenje: a) Prižgana sveča se precej prične tajati in manjšati; tako se krajša tudi naše življenje, vsak trenutek se bližje pomika koncu — smrti. — b) Tu ni izjeme. Postavi svečo na zlati svečnik, nesi jo v najkrasnišo palačo... nič ne pomaga; ravno tako malo premore bogastvo, čast... c) Hitro gré h koncu. Koliko časa trpi ena sveča, in koliko časa življenje posameznika?... In če tudi nova sveča obeta, da bode dolgo gorela, se lahko prevrne, zlomi ali drugače ugasne; je-li mlado življenje v manjši nevarnosti?

2. Včasih še posebno hitro pogori. a) Če se vosku maščoba primeša, se hitreje taja in razliva; enako lahkoživeci, razuzdanci . . . b) Večkrat še druge reči pripomorejo, da prav urno pogori, n. pr. veter, umetne primešave vnetljivih reči; človeško življenje spodkoplujejo strasti, jeza, nečistost, pijanost itd. c) Še to se primeri, da sveča nenadoma ugasne; tudi smrt pride le pregostokrat nepričakovana kakor tat.

3. Ko sveča pogori, se nam zdi, kakor bi zginila; a učenjaki nas podučé, da sveča ni zginila, ampak se je le spremenila v drugačne, nevidne, plinaste snovi. a) Kadar človek umrje, kako hitro zgine njegov spomin; čez nekaj let se že skoro ne bo več vedelo, jeli kdaj živel na svetu . . . b) Njegovo telo strohni v zemlji, takorekoč zgine . . . c) Toda *prišla bode ura, ko bodo vsi, kateri so v grobu, slišali glas Sinu božjega* . . . Vsemogočni Bog bode zopet prižgal luč tvojega življenja; prekrasno bode zablščala . . .

O poglej, kristijan, danes gorečo svečo in vtisni si nauk, ki ti ga daje, pretresljiv nauk sicer zarad minljivosti tvojega telesnega življenja, a veličasten nauk zarad vstajenja . . .

II. Dušno življenje. 1. Goreča sveča sveti; našega duha more le sv. vera prav razsvetliti. Kaj je človek brez vere? V sreči se ne zna brzdati, v nesreči je brez tolažbe . . . srce se polni s hudobijami . . . Ali je mar to življenje?

2. Goreča sveča plamti; tudi naša duša se mora kakor plamen povzdigovati na kvišku k večni svetlobi, k Bogu, ki je plačnik vsega dobrega. Kaj je, zopet vprašam, kristijan brez upanja? — Kaj pa hočeš pričakovati za ves svoj velikanski trud, ako nebes ne pričakuješ! Oh kako puhlo je srce, ki ga misel na nebesa ne ogreva! Le na to se navezuje, kar mu minljivi svet ponuja in kadar pride smrt, kako tužno je iznenadeno! — Stariši obljubijo otroku obleko, in koliko si prizadeva, da bi jo prejel; glej, Bog pa ti obeta svoje brezkončno kraljestvo, in se še ne zmeniš zanj! Od strica ali tete pričakuješ nekoliko dedščine, in kako se varuješ, da bi se jim ne zameril; glej, Bog pa ti obeta nebeško dedščino, ti pa se ga nič ne bojiš razžaliti; svet ti ponuja mrvico minljivega dobička, Bog pa neskončno kraljestvo — pa kakor nespametni Ezav se poženeš za skledico leče in nič ti ni za to, če zgubiš večno kraljestvo. Boš pa tudi nazadnje žaloval kakor Ezav!

3. Goreča sveča ogreva; tudi našo dušo mora ogrevati ogenj svete ljubezni. Kaj je mrzlo in ledeno srce brez ljubezni? Sv. apostelj Pavel nam pové: *Ko bi človeške in angeljske jezike* . . . (I. Kor. 13, 1 id.)

Zato se je Jezusovo presv. Srce pokazalo devici Marjeti Alakok vse goreče, ker je vse vneto ljubezni do Boga in do bližnjega. O naj se vname tudi v našem srečanju gorkota svete ljubezni, da požge v njem vse hudo in vzbudi vse dobro.

4. Goreča sveča razveseljuje; tudi v dušnem življenju je luč podoba veselja, kajti ranjeim voščimo večno luč, nasproti pa je Jezus sam pogubljenim napovedal večno temo. Kako je zlasti o velicijah praznikov po obilni svečavi razveseljeno naše srce... In prav je, veselega darilca Bog ljubi.

Konec. Kakor ponesete blagoslovljene sveče s seboj domov, tako sprejmite tudi nauke, ki vam jih prižgana sveča daje... Prižgana sveča naj vas pa še posebej spomni na tisto luč, ki so vam jo mašniki dali po krstu z opominom, naj vsikdar tako sveti, da bodo vsi videli vaša dobra dela, in pa na gorečo svečo, ki vam jo bodo ob smrtni uri v roko potisnili. O da bi nam ta mrtvaška sveča prižgala onstran groba večno luč rajske radosti.

Druga predpepelnična nedelja.

I. Cerkveno leto. — XI. Kako preživimo predpepelnično dōbo?

Ne ravajte se po tem svetu, temuč
ponovite se s ponovljenjem svojega duha.

Rim. 12, 2.

Predpepelnična dōba obsega v cerkvenem letu tri nedelje: prvo, drugo in tretjo predpepelnično nedeljo. Imenujejo se zato tako, ker se obhajajo pred pepelnico in so nekaka priprava za pepelnico in za pričetek posta.

Vzhodna cerkev že od starodavnih časov obhaja te tri tedne kakor postni čas in pozneje se ji je pridružila tudi rimska cerkev ter s svojimi obredi pri sv. maši in duhovnih molitvah kaže, da naj je ta čas nekaka priprava za post, priprava za čednostno življenje.

Dve dōbi namreč opazujemo v življenju človeškem: dōbo viharjev in dōbo miru; prve se spominjamo v cerkvenem letu pred Veliko nočjo, druge po Veliki noči; v prvem času vlada trud in boj časnega življenja, v drugem veselje in mir prihodnjega življenja, zato obhajajmo prvo v postih in molitvah, drugo v radosti in veselih pesmih!

Babilon imenuje sv. Avgustin prvo dōbo in Jeruzalem drugo. In kakor so bili judje sužnji v Babilonu 70 let, tako se tega spominjamo

s prvo predpepelnično nedeljo imenovano: Septuagesimo, za katero je Sexagesima, Quinquagesima in Quadragesima, dasi ni 70 ampak 63 pravo število dni za predvelikonočni čas.

Kakor so nesrečni judje s solznimi očmi gledali proti svoji domovini, kakor so oni bili s svojimi mislimi vedno le v Jeruzalemu, tako želi sveta cerkev, da bi tudi kristijani v tem času, ko se hudobni svet posebno veseli posvetnega razuzdanega Babilona, v duhu gledali pred seboj nebeški Jeruzalem, kamor jim je priti po prestani sužnosti časnega življenja. Zato vam danes pojasnim, kako cerkev te svoje opomine razodeva v predpepelnični dōbi posebno v obredih in molitvah današnje nedelje, kako toraj preživimo predpepelnični čas?

Zdi se nam, da nas je že zapustilo božično veselje. Komaj 40 dni smo se radovali rojstva Gospodovega in že se je pooblačilo nebo na cerkvenem obzorju, že je potihnil veseli božični slavospev angeljski, že zopet se cerkev oblači v spokorno obleko, že se kažejo na cerkvenem obnebju oblaki, ki nam nič dobrega ne obetajo. — Ali smo pač že zopet izgubili Izveličarja, katerega smo tako željno pričakovali? Solnce pravice, ki je posijalo tako svetlo in gorko, se li je mar že skrilo za oblake?

Ne, Jezus nas ni zapustil, on ostane med nami. Njemu je odločeno neskončno velečastvo na zemlji; toda pot do te slave je bodeča, le s trpljenjem in silovito smrtjo si jo hoče Jezus pridobiti. In če se mi hočemo veseliti in vdeležiti te neskončne časti Odrešenikove, treba, da tudi mi stopamo za Jezusom in mu brišemo pot, ki kakor krvave kaplje teče na zemljo. Zakaj božje Dete urno rase, in že pripravljajo altar, na katerem bo darovano, darovano za nas, zato je vredno, da se na ta sveti čas pred Velikonočjo vredno pripravimo ravno v predpepelnični dōbi, da ko nam sveta cerkev pepelnično sredo trese blagoslovljenega pepela na naše glave, vemo, kaj da smo in tudi zakaj da smo prah in pepel.

Sвета cerkev nam zato v tej dōbi kaže, kako je človek grešil prvikrat in pozneje tolikrat, nam pojasnjuje, kako božja milost ljudem moč daje, da se varujejo greha in nam kaže to tudi iz življenja svetnikov, ki nam jih v tem času stavi pred oči.

1. V duhovnih molitvah nam prvi teden popisuje cerkev greh prvih starišev, drugi teden hudobijo ljudstva ob Noetovih časih in tretji teden poklic in zgodovino Abrahamovo.

a) Znano vam je, kako sta prva človeka storila prvi greh; kako je Eva poslušala zapeljivo govorjenje hudobnega duha, kako jo je omrežil zapeljivec s samoljubjem in napuhom, da je rajše poslušala glas satanov, nego glas božji, da je jedla od drevesa, od katerega je Bog rekel, da ne sme jesti.

Poglejmo le nekoliko, kako velik je bil prvi greh.

Vsemogočni Bog vstvari v svoji neskončni ljubezni dva človeka in ju obsipa z vsemi darovi in milostmi na duši in na telesu. Srečna sta in nikdo jima nikoli ne bo kalil te sreče. Vsa narava jima je pokorna, vstvarjena v njuno veselje in uživanje. Pa to še ni bila vsa sreča. Bog sam, nju stvarnik, ju obiskuje, se z njima raduje in nič se temu ne čudita Adam in Eva v svojem prvotnem, popolnem stanju, ko jima obeta, da se bota vdeleževala tudi njegove nebeške slave.

In za vse to kaj Bog zahteva? Edino, da ga pripoznata za svojega gospodarja. Kaj pač ložjega, kakor tako dobrega gospodarja spoštovati in ljubiti, gospodarja, ki jima ni naložil nobenih težkih dolžnosti, le rekel jima je, da med tisoč in tisoč drevesi le od enega ne smeta jesti. To je pač najlože spolnovati!

In vendar! Kaj se zgodi? Eva čuje glas: *Zakaj vama je Bog prepovedal jesti od tega drevesa?* in čudno: Eva obstoji, se ne zgrozi, da si kdo upa vprašati, zakaj da je njima neskončni dobrotnik to ukazal, posluša kačo, odgovarja ji in ko jo kača omami s samo-svojo ljubeznijo in s prevzetnostjo — Eva pade, greši in v grehu jej sledi tudi Adam.

Ako iz tega spoznamo, kako velik je bil prvi greh, ne bomo se čudili strašnim kaznim, s katerimi je razžaljeni Bog zagrozil zapeljivki in zapeljanim, kazni, ki kakor težko breme slonijo tudi na naših ramah. — Kristijan, skrbi, da se ti bolj previdno izogibaš skušnjavam, in da imaš bolj Boga pred očmi, kakor Eva, ker vidiš, kako grozno da jo je Bog zato kaznoval.

b) Poleg pravice pa je Bog kaznujoč prve stariše pokazal tudi svojo neskončno ljubezen, ker ju ni vekomaj zavrzel, ampak jima obljubil Odrešenika, ki človeštvo ob svojem času reši strašnih nasledkov izvirnega greha, reši večnega pogubljenja. Človek bi mislil, da bo saj ta ljubezen, katero Bog skazuje grešnemu rodu človeškemu, ganila ljudi, da se bodo Boga bali in ga ljubili. Toda ljudi tudi ta dobrotljiva skrb ni poboljšala, ker Noe in njegov čas nam kaže, kako globoko je zabredlo človeštvo v greh. *Ko pa je Bog videl, kako da so ljudje hudobni na svetu in da v svojem srcu vedno mislijo le na hudobije, mu je bilo žal, da je vstvaril človeka in je rekel:*

Potrebil bom z zemlje človeka, ki sem ga vstvaril. Le Noe in njegovi bili so edina pravična družina in Noeta je zato Bog izvolil v svoji ljubezni, da po njem reši človeški rod pogina, zato mu reče: *Konec se je približal vsemu človeštvu, ker zemlja je napolnjena s krivicami ljudi in jaz jih bom končal z zemljo vred.*

Kristijani, kako hitro so ljudje pozabili Boga, ki jim je obljubil Odrešenika in zašli na pregrešna spolzla pota; vse meso, pravi sv. pismo, toraj vsi ljudje so služili grehu, le Noe je živel v strahu božjem. In Bog se zopet usmili pravičnega, ga čudovito reši z ladjo ob splošnem potopu, hudobneže pa pokoplje v valovih velikih vodá. Grešnik, boj se pravice božje, pravični, ti pa občuduj, kako skrbi Bog za svoje ljubljence na zemlji!

c) Toda ko so se Noetovi mlajši namnožili na zemlji, pozabili so tudi ti, kako čudovito je Bog njih očeta rešil pred splošnim potopom, pozabili so zahvalnega daru, ki ga je Noe Bogu daroval, ko je izstopil rešen iz ladije zopet na suha tla. Bog zato v svoji skrbi izvoli Abrahama, da ga blagoslovi in da v njegovem zarodu ohrani vero v edino pravega Boga. — Abraham je bil mož po volji božji, zvest Bogu tudi v najhujših nevarnostih. Saj vam je znano, kako hudo poskušnjo mu je Bog naložil: Sina svojega vzemi in ga mi daruj, mu pravi Bog. In Abraham, ki je imel samo enega sina, se nič ne ustavlja, nič ne prosi, ampak popolno vdan takoj hiti s svojim sinom na hrib, kjer ga hoče darovati, kar seveda angelj zabrani, ko se Bog prepriča, kako zvest mu je Abraham tudi v najhujši poskušnji.

Res, koliko je očetov, ki bi dandanes kristijani tako storili, kakor je storil Abraham v stari zavezi? Res, *Abraham je bil kristijan pred Kristusom*, kakor ga slové cerkveni učeniki. In Bog ga je tudi čudovito blagoslovil, rekoč: *V tebi naj so blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji!*

Kristijani, posnemajmo tudi mi zvestega Abrahama, da bomo tudi mi Bogu tako natančni v službi, kakor je bil ta očak. Tujec je živel v deželi, v katero ga je Bog poklical, ker je vedel, da nimamo stanovitnega doma na tem svetu. Kako daleč za njim so toraj kristijani, ki se v tem času vdajajo razuzdanim veselicam, češ, predpust je, sedaj treba, da se poveselimo! Da, kristijani, poveselimo se predpustom, toda ne pozabimo, kaj govori sv. Pavel: *Veselite se v Gospodu!* Toda kje bote našli Boga pri brezumni pijači, pri divjem plesu in drugih predpustnih spakah? Ne pozabimo, da v tem času obmolkne v cerkvi veseli „aleluja“. Mi moramo v tem času živo čutiti, kak jarem da naklada na nas nečisti Babilon. Zato kristijani, če se

že veselite v predpustnem času, ne pozabite, da bote tudi od svojih veselice Bogu dajali odgovor.

2. Da bi cerkev kristijane lože privabila k sebi v tem času, zato prosi ravno danes Boga v začetku sv. maše rekoč: *Vstani, zakaj spiš, Gospod? Vzdigni se in ne zavrzi nas na veke! Zakaj obračáš od nas svoj obraz in pozabljaš na našo revščino in nesrečo? K tlam je prikleneno naše telo; dvigni se, Gospod, pomози nam in reši nas zavoljo svojega imena!*

a) Da bi nas cerkev lože vnela za spokorno življenje, kaže nam v današnjem listu, koliko je moral trpeti za svoje grehe sv. Pavel apostol, s katerim je Gospod sam govoril, da bo nesel njegovo ime nevernikom kakor izvoljena posoda in da bo veliko trpel zavoljo božjega imena. On sam pripoveduje, koliko je trpel, ne da se hvali, ampak da imajo kristijani na njem vzgled, ki naj ga posnemajo. *Petkrat, pravi sv. Pavel, so mi jih našteali judje po devet in trideset; trikrat so me s palicami topli, enkrat kamnjali, trikrat se je s menoj vtapljala ladija, noč in dan sem bil v vrtincu morskih valov; velikrat sem bil na potih, v nevarnostih na vodah, v nevarnosti med razbojniki; v nevarnosti med rojaki, v nevarnosti med neverniki; v nevarnosti v mestu, v nevarnosti v samoti, v nevarnosti na morju, v nevarnosti med lažnjivimi brati; trudil sem se in trpel, čuval mnogo lačen in žejen, pogosto se postil in živel v mrazu in nagoti...*

Kristijani, zakaj nam pač sveta cerkev ravno v tem času našteva strašno trpljenje in silne trude, katere je trpel sv. Pavel zavoljo Boga? Pokazati nam želi, kako mora sv. Pavel pokoro delati za hudobnega Savla, koliko so vredna nebesa, katerih si človek ne more zaslužiti brez trpljenja. Naša skrbna mati nas s tem opominja: Kristijani, ako vam Bog ne naklada za vaše grehe toliko trpljenja, kakor ga je moral prenašati sv. Pavel, bodite mu zato hvaležni in vsaj kako malo pokoro radovoljno sprejmite od njega! Posebno ljubo mu bo, ako bote sedaj, ko vas svet vabi na posvetne veselice, poslušali glas svete cerkve in se ogibali šumnih pregrešnih veselice, kjer se pogubi toliko nedolžnih duš časno in večno.

b) Toda cerkev skrbi, da bi njena beseda zastonj ne donela na ušesa njenih otrok, zato jim v današnjem evangeliju pokaže, kaj čaka ljudi, ki se ne menijo za besedo božjo in kaj smejo iskati kristijani, ki poslušajo božjo besedo in jo hranijo v svojem srečju. Božja beseda je namreč kakor seme; ako pade seme v dobra rodovitna tla, rodi obilen, stoteren sad, ako pa pade poleg pota, ga pohodijo in ptice spod neba pridejo in ga poberejo; ako pade na skalo, kmalo

zvene in usahne, ker nima dovoljne vlage, ako pa pade med trnje, ga rastoče trnje zaduši.

Ljudje, ki poslušajo božjo besedo, pa jih hudič zmoti in jim jo vzame iz srca, ali ki v skušnjavi padejo, ali katere časne skrbi, bogastvo in sladnosti življenja zaduše, to so vsi tisti, ki zastonj, ki v svoje pogubljenje poslušajo božjo besedo, ker ne rodi v njih življenju nobenega sadu. — Da, časne skrbi, bogastvo in sladnosti življenja posebno predpustom mnogo ljudem iztrgajo iz srca božjo besedo. Koliko je mladih ljudi, katerim je ravno predpustni čas umoril nedolžnost srca, ki so ravno v tem času vrgli strah božji iz svojega srca, ki so se ravno v tej dōbi ustavili volji skrbnih svojih starišev in se potikali po skritih in očitih shajališčih, kjer se v divjem kričanju in razgrajanju, v kletvini in kvantanju razlega ne božja pač pa satanova beseda, slavi ne Gospodova pač pa hudičeva slava.

Kristijani, da se tudi vam kaj enacega ne prigodi, zato poslušajte glas svete cerkve, ki vas tako ljubo in skrbno opominja, da bo beseda božja tudi v vaših srcih rodila obilen sad lepega, poštenega življenja in večne blaženosti.

3. Sveta cerkev nam ravno danes kaže v prelep vzgled sveto Agato, blago devico in svetnico, zalo in angeljsko vso z rudečerožnatim vencem okoli glave in z belim limbarjem v roki. Rojena je bila bogoljubnim starišem v Siciliji v tretjem stoletju. Agata se še mlada zaroči Jezusu in njemu ostane vedno zvesta do smrti. Ko deželni poglavar zvé, da je Agata kristijana, zgrabi krščansko devico in jo privede v Katanijo, da bi odstopila od vere Kristusove in se zaročila s poglavarjem. Agata vé, kaj jo čaka, namreč neznanske muke in krvava smrt, zato se obrne k Bogu, rekoč: *Veliki Bog, ki si v slabih močen in mogočen, vlij orlovo moč v srce golobice in daj ovčici svoji levovo pogumnost! Tvoje je vse, kar sem in kar imam; ti si moj pastir, jaz pa tvoja ovčica; le moč mi dodeli, da zmagamo v boju s hudobnim duhom!* Tako se je pripravljala z molitvijo za grozno smrt. Toda čakalo jo je še hujše trpljenje. Kvincijan, poglavar, izroči najprej Agato nesramni ženski Afrodiziji, da bi jo s svojimi izgubljenimi hčerami najprej odvrnila od čistega življenja in s tem tudi od prave vere. Toda vse sladkanje in prilizovanje pa tudi osorne besede in grožnje, vse je bilo zastonj, Agata je v največem duševnem blatu in smradu ostala svetla in čista kakor sneg, ki ravno zapade.

Ko se je zvijača in strast zastonj trudila omajati blago dušo v svetih sklepih, pride sila na vrsto, na teznici silno trpi, v očeh, v nebo gledajočih, lesketajo se ji solze neznanih bolečin, ustnice pa vedno šepetate tihe molitve. Na to jo zapró v ječo, kjer jo Bog čudodelno ozdravi, a ozdravljeno razdraženi poglavar ukaže žgati z razbeljenim železom, a prej omagajo rablji, nego Agata, ki umirajoča moli k Bogu: *Gospod, moj Bog, varoval si me in pomagal mi v*

nevarnosti; zahvalim te, ker si me ljubil, in dodelil, da sem ostala stanovitna do konca; radostna zapustim revno zemljo, ti pa milostno sprejmi mojo dušo v svoje naročje!

Kristijani, koliko je tudi še dandanes Afrodizij na svetu, koliko nesramnežev in nesramnic? Tudi takim pridejo v roke mnogi kristijani. Glej, predragi, kader prideš v tako priložnost, misli na sv. Agato; nje ni premotila nobena sladka beseda, nobena zlata obljuba, pa tudi grožnja nobena ne, ona je imela ves čas svoje srce le pri Bogu! Uči se od nje, v nevarnosti tako stori in tudi tebe bo Bog rešil iz rôk tvojih dušnih sovražnikov, dobro boš preživel v duhu svete cerkve predpustni čas in z mirnim ter čistim srcem pristopil v začetku posta k altarju, da ti mašnik na pepelnico potrese s pepelom tvojo glavo govoreč te preimenoitne besede, katerih tudi predpustom ne pozabi: *Človek, pomni, da si prah in da se povrneš v prah!* Amen.

Andr. Kalan.

2. Seme, zasejano po sv. Mohorju, rodi med Slovenci v Mohorjevi družbi stoteren sad.

Sejalec je šel sejat svoje seme. Luk. 8, 5.

Kristus naš Gospod je prišel na svet, da nam pokaže izgubljeno pot do nebes; zato je kakor sejalec šel in sejal seme svojih božjih nauk, ki naj obrodé v sreih vernikov sad spokornega življenja in večnega izveličanja. — Ko je bil povzdignjen na križ, potegnil je na-se vse narode, ki so z veseljem sprejemali v svoja srea seme božje besede, katero so med njimi sejali goreči učenci Kristusovi. V prostrani Aziji, v vroči Afriki, v naši Evropi se je kmalu razlegal božji nauk in ko so ljudje zvedeli za nove dele sveta, brzo so hiteli tudi misijonarji v nove kraje oznanovat Kristusa križanega. Tako ste brali v lanskim Mohorjevih bukvah, kako so tudi iz naših krajev slovenski misijonarji potovali čez širno morje v daljno Ameriko, pridobivat duš veri Kristusovi. Brali ste, koliko se je med Indijani trudil posebno misijonar Fr. Pirc, kateremu ni bilo dovolj le z besedo oznanovati božjih nauk, ampak je tudi v indijanskem jeziku pobožne in poučne bukve pisal svojim ljubljenim vernikom.

Po naših krajih sta prva sejala seme svete vere sv. Mohor in Fortunat, katero sicer v teku stoletij poteptano, je vendar zopet pognalo in sedaj rase, cvete in rodi sad lepega krščanskega življenja med vernimi Slovenci.

Sveti Mohor je že davno, davno pokopan in njegova duša se že stoletja veseli pri Bogu — a njegovo delo še nadaljujejo njegovi nasledniki duhovni, njegovo delo nadaljuje posebno družba, kateri pravimo zato Mohorjeva družba. In ker je zopet letos prišel čas, da se Slovenci vpišejo v to družbo in ker je zarad mnogih dobičkov želeti, da se jih prav mnogo vpiše v to bratovščino, zato vam danes pojasnim: I. Kako je nekdanj sv. Mohor sejal med nami seme božje besede? II. Kako ga še sedaj seje po Mohorjevi družbi?

I. Sv. Mohor je bil v Ogleju prvi škof. Nad dvajset let opravljaja neutrujen svojo pastirsko službo: verne uči, neverne spreobrača, išče izgubljenih in kamorkoli se pokaže, povsod deli dobrote. Bog daje rast vsejanemu semenu in Mohorjevo delo blagoslavlja z očitnimi čudeži. Zato so verni njemu vdani in neverniki kar trumoma pristopajo h krščanski veri. Pa ne samo v Ogleju, tudi daleč na okrog je sv. Mohor s svojimi učenci razširjal sv. vero. Na Koroškem, v starodavnem Gorotanu, na lepi ravnini nad sedanjim Špitalom je stalo mesto Tiburnija in škofija v tem mestu je bila oglejska hči. Stara Emona, kakor so Rimci imenovali belo Ljubljano, dobivala je iz Ogleja svoje prve škofo, iz Ogleja tudi Celje in Ptuj na Štajarskem. Vsem škofijam po Primorskem, gorenjem Laškem in Tirolskem, po južnih državah za široko Donavo globoko v ogrsko zemljo — vsem je stara oglejska stolica mati (Slomšek). — Glejte, kristijani, tako daleč je sv. Mohor s svojimi pomočniki in nasledniki sejal seme božje resnice, po pravici tem oznanovalec veljajo besede psalmistove: *Do pokrajín zemlje se je razlegala njih beseda.* (Ps. 18.)

Veliko zaslug si je s tem nabral sv. Mohor za nebesa, vendar mu je bilo pretrpeti še mučeniško smrt; s svojo smrtjo je moral potrditi božje nauke, s svojo krvjo jim zaliti, da obrodé stoteri sad, potem še le je prejel plačilo pri Bogu.

Sebast namreč, Neronov namestnik v Ogleju in krut sovražnik krščanski veri, zgrabi Mohorja, ga tira pred sodišče, zapre v ječo in ko se ne dá zapeljati, tepó ga z železnimi grebeni, po malo žgó telo s tlečimi ogorki, celo konju ga navežejo za rep in ga tako vlačijo po mestu. V ječi zaprtega pa Bog čudovito ozdravi, da vesel oznanjuje moč in slavo božjo, ljudstvo vre k njemu in neverniki videč čudovito ozdravljenje se spreobračajo — namestnik pa v strahu, da bi se vsi prebivalci ne pokristijanili, ukaže, da rabelj obglavi Mohorja in ž njim tudi Fortunata, katerega je Mohor odločil za svojega naslednika.

Kristijani, glejte, kako je sv. Mohor nevstrašen oznanoval sveto vero, kako se je kakor sejalec trudil, da je vsejal mnogo semena v dobro zemljo, zalival mu je s svojim potom in trpljenjem in oplodil zemljo posebno s svojo krvjo ob svoji smrti. Pa tudi pri njem so

se prav očitno dopolnile besede Tertulijanove: *Kri mučencev je seme novih kristijanov*. Kri Mohorjeva in njegovih gorečih naslednikov je rodila med Slovenci seme novih kristijanov, novih vernikov, in še sedaj, ko je mnogo kristijanov zapadlo krivoverstvu in razkolništvu, so Slovenci vedno zvesti katoliški cerkvi. Seme, katero je zasejal sv. Mohor, tudi še sedaj sejejo njegovi nasledniki med našim narodom; luč vere in omike, katero nam je on prižgal, Slovincem vedno lepše sveti v slavni družbi Mohorjevi, ki prav posebno v naših časih vrlo nadaljuje delo svetih naših blagovestnikov.

II. Mohorjeva družba je znana vsakemu Slovincu; ni je še tako skrite gorske vasice, kjer bi ne prebiral Mohorjevih bukev, saj je bilo lansko leto vpisanih 35.000 udov. Zato menim, da ni potrebno vam obširno razlagati, kak namen da ima družba in kako da je do sedaj delovala. Potrebno se mi zdi le omeniti, da je Mohorjeva družba bratovščina, ki tirja od svojih udov, da molijo vsak dan „Očenaš“ in „Češčena si Marija“ s pristavkom: *Sv. Mohor, za nas Boga prosi!* ako hočejo biti deležni odpustkov in sicer: popolni odpustek prejme vsak, kdor se vpiše v družbo, potem vsako leto ob godu sv. Mohorja in Fortunata in njegovi osmini pod navadnimi pogoji in ob smrtni uri; zraven tega pa še mnogo nepopolnih odpustkov za dobra dela, kar vsakdo lahko sam bere v „Koledarju“ med družbenimi pravili. Poleg tega so udje deležni mnogo sv. maš, katere duhovni-udje opravljajo na dan sv. Mohorja in Fortunata.

Da pa družba sv. Mohorja lože podpira pobožno, lepo vedenje, da lože ohranjuje katoliško vero med slovenskim narodom, daje na svetlo podučne knjige, ki naj tudi doma ljudi posebno v dolgih zimskih večerih vabijo k pobožnosti in jih soznanjajo s potrebnimi in koristnimi vednostmi. V ta namen plača vsak ud en goldinar na leto in dobiva zanj sedaj šest lepih bukev vsako leto. Ako se toraj že radi vpisujete v druge bratovščine, pri katerih uživete samo duhovne milosti, koliko rajše bote pristopali k Mohorjevi bratovščini, katera vam zraven odpustkov in drugih duhovnih dobrot daje vsako leto toliko dragocenih knjig.

I uprav za letos ima družba Mohorjeva zopet pripravljene posebno lepe bukve, ki jih bo delila svojim udom. Izmed šestero knjig vam omenim posebno dveh, ki ste v prvi vrsti namenjeni, da boste ude Mohorjeve družbe vabili in vodili k lepemu bogoljubnemu življenju.

Prve so vam že znane; to je: Življenje Marije in sv. Jožefa. Spisal jih je šmarješki župnik Janez Volčič, ki je nedavno umrl

in katerega vam posebno priporočim v molitev in blag spomin, kadar bote prebirali njegove bukve.

Letos bodo te bukve posebno lepe in zanimljive zato, ker se bodo popisovale znane Marijine božje poti po svetu, posebno pa še Marijine božje poti po Slovenskem ter jih kazale z lepimi podobami. Brali boste, kako si je Marija posebne kraje izvolila, na katerih nekako siplje materine dobrote na svoje otroke; mnogi čudeži iz domačih krajev vam bodo pričali, da si je tudi po naših krajih izvolila Marija svoja svetišča in da tudi našemu ljudstvu skazuje brezštevilihi dobrot. — Ker vas poznam, da tudi vi prav posebno radi častite Marijo, zato sem prepričan, da bo tudi med vami ta knjiga privabila zopet nekaj novih udov v Mohorjevo družbo in da ji vsi stari udje ostanejo zvesti.

Druga knjiga, katero je letos družba Mohorjeva namenila pobožnim Slovencem, je knjiga Tomaža Kempčana: Hodi za Kristusom!

Tomaž Kempenzar! Kateremu posebno starejšemu Slovincu ni znana ta knjiga? Ko še nobenih knjig niso Slovenci imeli, brali so že z veseljem Tomaža Kempenzarja in v marsikateri krščanski hiši je še najti v kaki stari skriti omari, ali za starimi stenskimi tablami zastarela, prhla in raztrgana knjiga Tomaža Kempenzarja Hoja za Kristusom.

To nam spričuje, da so te bukve bile priljubljene našim prednikom, zato ker so bili pobožni, ker so radi za Kristusom hodili. Vedeli so, da je to za človeka največa časna in večna sreča. Pobožni moramo tudi mi biti, za Kristusom tudi mi radi hoditi, ako želimo srečni biti in da se to lože zgodi, dala nam bo Mohorjeva družba v roke prelepe mašne bukve: Hodi za Kristusom! Prvi del teh bukev v štirih velikih poglavjih bo obsegal nauk, kako naj se človek očisti svojih grehov, kako naj se poda na pravo pot in hodi zvesto za Kristusom ter kako naj moli in časti Jezusa v presv. rešnjem Telesu; drugi del pa bo podajal navadne molitve: jutranje, večerne, mašne, spovedne, obhajilne, litanije, križev pot itd.

Kakor vidite, bodo to mašne bukve, ki so vredne, da bi jih vsak Slovenec imel in prav pridno rabil. Pripravne so za domače branje n. pr. zvečer pred ali po rožnem vencu eno poglavje, pripravne posebno za cerkev, ker hranijo v sebi nebeško lepe molitve za čiščenje sv. rešnjega Telesa in za sv. obhajilo.

Sezite toraj prav pridno po tej lepi knjigi in zato se prav v obilnem številu vpišite v Mohorjevo družbo, ki vam bo letos izdala to knjigo.

Kristijani, ne čudite se, da vam tako toplo priporočam branje pobožnih, poštenih knjig. Vem namreč in tudi vi veste, da sovražnik naš nikoli ne počiva, da nas satan, svet in lastno poželenje povsod bega in moti in da je proti tem nasprotnikom poglavitno orožje božja beseda, pošteno branje, s katerim človek zatira svoje skušnjave in se izogiba skušnjavam, ki mu grozijo od sveta in od satana, ako ni pazljiv in previden. In ker se na teden le enkrat, le v nedeljo zbirate k božji službi, zato je prekoristno, da se tudi med tednom doma sami vnemate za pošteno krščansko življenje z branjem lepih knjig. Saj tudi sami lahko opazujete hiše po fari; kjer stariši skrbé, da domača mladina rada bere in doma ostaja, tam bodo večidel poštene mladeniči, varčni, trezni in bogaboječi, tam bodo pobožne, za vse dobro vnete mladenke doma. Kjer pa ne marajo za lepo berilo, kjer raje berejo na kvarte in druge igre, kjer jim je posoda za šnops edina knjiga, katero poznajo in jo praznijo — tam ne bo poštenja, ne blagostanja, ne zadovoljnosti, ne sreče.

Koliko je ljudi, ki so le dobrim knjigam hvalo dolžni, da so ostali dobri in nepopačeni, pa tudi popačenih in izgubljenih mnogo je prišlo do spoznanja po dobrih knjigah. Branje dobrih knjig jim je oči odprlo in jih streznilo in s tem osrečilo čiasno in večno.

Ker bo letos izdala družba lepo Marijino knjigo, ki nam bo dopovedovala čudeže, ki so se godili kristijanom po Marijini priprošnji, povem vam vzgled, kako dobro je brati take knjige.

Živel je pred 15 leti na Francoskem mizar z imenom France Makari. Bil je vesel človek, usmiljenega srea in zelo priden; med spačenim svetom pa je izgubil vso vero in nehal tudi moliti. „Delo, to je moja molitev“, tako je večkrat rekel. Pozneje se oženi in dobi prav pobožno ženo. Hudo jej je, ker ima brezvernega moža in rada bi ga spreobrnila. Opomni ga pri priliki na njegove krščanske dolžnosti. A mož jo zavrne nevoljno in odločno: „O tem mi nikoli več ne spregovori, ako hočeš, da bova živela v miru med seboj; ako te je ravno volja, ti moli za-me, jaz pa bom delal za-te, pa menim, da bo za oba najboljše.“ Žena vidi, da ne more nič pomagati, zato je tiho, a na skrivnem veliko moli in joka za moža. Nekaj let pozneje začne Makari bolehati; hud krč ga muči po nogah tako silno, da mora sinu izročiti delavnico, sam pa leži v silnih bolečinah na postelji; zaradi hudih bolečin velikrat kolne, molitev mu pa še na misel ne pride. Nekega dne dobi v roke knjigo, v kateri so bili popisani čudeži, ki so se godili v Lurdu. On jih sicer ni verjel, vendar so ga nekako pretresli. Zato reče bolj za šalo nego za resnico duhovnu, ki je bil namenjen v Lurd, naj mu prinese vode iz Lurda, da se prepriča, če je Marija res tako dobra, kakor je bral v knjigah, če se bo usmilila tudi starega

grešnika, ki je nič ne časti. Duhoven gré, a tudi sedaj on še nič ne moli, a toliko bolj drugi molijo zanj. Duhoven prinese vode, Makari vrže zvečer obveze raz noge, namoči se s čudežnim studencem, in kar mu ostane vode, jo popije. In kaj se zgodi po noči? Bolniku noge popolno splahnejo; brez težave vstane, dasi se prej še na postelji ni smel premakniti, gre v mizarnico, prime za delo in tam ga najdejo njegovi domači zjutraj. Čudijo se in strmé, svojim očem ne verjamejo, da oče, ki toliko tednov ni mogel stopiti iz postelje, zopet zdrav stoji, hodi in dela. „Zdrav sem!“ jim zakliče; „bral sem knjigo o čudežih, poskusil sem in ozdravljen sem jaz največi grešnik... A zdaj ko so noge zdrave, mora biti zdrava tudi duša!“ In kmalu se poda v Lurd zdrav na duši in na telesu, da se zahvali z vernim srcem Mariji, ki ga je ozdravila bolnika in grešnika.

Kristijani, to se je zgodilo pred 16 leti, ta čudež potrjujejo trije zdravniki in mnogi ljudje, ki še živé. — Vprašam, ali ni bilo dobro za Makari-ja, da je vzel v roke dobro knjigo? Ali bi se bil trmoglav drugim dal prepričati, ko bi sam ne bil bral? — Zato, kristijan, prebiraj tudi ti rad poštene knjige, ker vidiš, koliko dobrega da človek iz njih prejema za dušo in telo. Želim toraj, da tudi moje današnje besede padejo kakor jekleno seme na ugodna tla, da se zopet kakor druga leta v obilnem številu vpišete v Mohorjevo družbo, ki vam zopet letos ponuja lepe knjige, katere naj vam lajšajo težavno življenje in pojasnjujejo pot do prave časne in večne sreče. Amen.

Andr. Kalan.

Tretja predpepelnična nedelja.

Večnosti se bližamo.

Večna leta sem si k sreč jemal.

Ps. 76, 6,

Skoraj o nobenem času ni vedenje sveta bolj nasprotno duhu sv. cerkve kakor zdaj v preširnem pustnem času. Svet vam posebno ob pustnih dnevih napravlja pojedine in veselice, vas vabi njegove prijetnosti okušati, in vam vse to pred oči stavi, kar le more vaši poželjivosti vstrezati; cerkev vas pa je sicer zmiraj, še posebno pa zadnje tri tedne, k pokori vabila, in tudi zdaj, čeravno pametnemu in nedolžnemu veselju ni nasproti, vas vabi k molitvi in kliče k pokori, ter odpustke ponuja vsem, kateri hočejo po vredno opravljeni spovedi zakrament sv. rešnjega Telesa prejeti. Če bi glas spačene nature po-

slušali, če bi gledali le na to, kar zdaj svet obeta, bi gotovo za svetom potegnili, ako pa pomislite, kako nevarno je na morji svetnega veselja, na katerem se je že marsikateri čolnič nedolžnosti razbil, če si k srcu vzamete milo žalost svoje dobre matere sv. katoliške cerkve zaradi toliko duš, ki so se že pogubile v grešnem veselju spridenega sveta, vas bo radost minula in znabiti porečete, kakor nekdanj Izraelci v Babilonski sužnosti: *Kako hočemo pesem (Gospodovo) v ptuji deželi peti?* Še enkrat rečem: Če svet le po zunanjem sodite, in ne prevdarite, kakšen je prav za prav in kam človeka na zadnje pripelje; vas duhovno veselje, katero vam cerkev ponuja in obeta, ne bo kaj mikalo, in raje se bote posvetnega veselja poprijeli in bote morebiti z Izraelci v puščavi rekli: *Kdo nam bo dal mesa jesti? Spominjamo se rib, ki smo jih v Egiptu zastonj jedli, in na misel nam hodijo buče, dinje, čebulja in česen.* (IV. Moz. 11, 4 id.) Če pa vse to bolj natanko prevdarite, in strašne besede preroka Izaija (5, 14.) premislite, da te dni *bo pekel svoje žrelo raztegnil, in bo brez mere široko zazijal, da pojdejo vanj njegovi junaki, njegova množica, njegovi imenitni in častitljivi*; bote s strahom napolnjeni gledali po pripomočkih, kateri bi mogli strup spačenega posvetnega veselja od vas odvrniti. To želi tudi sv. cerkev pri vas doseči.

Ko so nekedaj svetnega modrijana vprašali, kaj je sedanje življenje, je prav pametno odgovoril rekoč: „Sedanje življenje je pot, katero mora obsojenec prehoditi od svoje ječe notri do morišča.“ — Res smo vsi že od prvega začetka življenja k smrti obsojeni, in precej kakor hitro začnemo živeti, nastopimo pot na morišče. Vedno se temu kraju bližamo, če tudi ne vidimo, kje je, in ali smo že blizu njega, ali pa je še daleč od nas. Vse, kar vemo, je to, da se mu vsaki dan približujemo, da smo danes bliže njega, kakor včeraj, da bomo enkrat gotovo tje prišli in da ima nekateri izmed nas morebiti le še nekoliko stopinj storiti. Ne vemo, kakšne smrti bomo umrli, ker nam Bog tega ni naznanil, temveč nam je v svoji modri previdnosti prikril, — ali bo krotka ali grozovita, — hitra in nagla, ali počasna, — ali bomo še kaj časa imeli svoje reči in opravila poravnati, ali bomo morali na nagloma iti — tega ne vemo. V resnici se je čuditi, da človek v smrt obsojen — na poti k morišču — še greh dela, se norčuje in razgraja. Toraj se pa tudi večkrat primeri, da se nekateri, ko so najbolj veseli, že znajdejo na koncu poti, katerega so si še dalječ domišljevali, da hipoma stopijo na morišče nepripravljeni in morajo umreti, na kar niso celo nič mislili. Življenje na zemlji s svojimi prijetnostmi pa tudi s svojimi britkostmi

mine in za njim nastopi večnost, in ostane zmiraj in nikoli ne mine. Večnost, večnost, resnobna beseda! Večnost! ti pač zaslužiš, da na-te mislimo, in da za-te skrbimo, kakor nas David s svojim zgledom uči, ko pravi: *Mislil sem na stare dni, in večna leta sem si k srcu jemal.* Ljubi poslušalci, tudi mi hočemo danes na to misliti in si naslednje tri resnice k srečju vzeti: I. Človek! od prvega začetka svojega življenja si za večnost odločen, — ne moreš se jej nič več umakniti; II. vsaki zdihljaj tvojega življenja te bližje večnosti pripelje, ne moreš je nikdar ustaviti; in III. konec svojega časnega življenja se boš v večnost preselil; nikoli več je ne bodeš mogel spremeniti.

I. Človek! brž, ko si začel živeti, si bil za večnost odločen; ne moreš se jej nič več umakniti. *Bog je človeka vstvaril neumrljivega.* (Modr. 2, 23.) Če pred sv. krstom kdo umrje, ni srečna njegova večnost zavoljo izvirnega greha; po sv. krstu pa, dokler greha ne stori, je srečna večnost njegov delež. Kakor hitro se pamet zbudi, in moremo dobro od hudega ločiti, si moremo sami po prosti volji stan večnosti izbrati, oditi pa jej nikakor ne moremo. V naši prosti volji je, dobro ali hudo delati; naše življenje more dolgo ali pa le kratko biti, sami si lahko svoje dneve na zemlji okrajšamo, ali pa utegnejo tudi drugi ljudje smrt našega telesa pospešiti; duše pa nismo v stanu končati, večnosti se ne moremo ogniti.

Tudi neumne živali živé, toda s smrtjo jih bo konec; bile so in potem nehajo biti. S človekom pa ni tako, on ima neumrljočo dušo. Nič, nobena moč, nobena sila ne more človeške duše pokončati. Trinogi so kristijane mnogotero morili; po nesrečah in tudi po samomorstvu so že marsikateri ljudje smrt našli, in njih truplo je bilo popolnoma razdejavano, v ognju sožgano, razmečkano, razsekano, od zverin raztrgano in požrto, da ni nobenega koščka ostalo, njih duše pa ni mogel noben trinog pokončati, noben kamen zmečkati; ni je bila vstanu nobena zver požreti, nobena voda utopiti in noben ogenj je ni mogel sožgati; duša je še, ima še svoje življenje, kakor ga je imela, ko je bila s telesom sklenena. Pa tudi trupla ne more za vselej konec biti. Vsegamogočni Bog ga bo dan poslednje sodbe obudil, bode v vesoljnem vstajenji vse ude, vse dele trupel skupaj zbral in sklenil, in njih duša jih bo vnovič oživila, in potem bodeta duša in telo vedno skupaj ostala, truplo ne bo nič več umrlo in duša se ne bo nikoli več od njega ločila.

Da po življenji na tem svetu mora drugo življenje, mora večnost priti, nas uči resnica, da je Bog neskončno pravičen. On mora vsakemu dati, kar mu gré; dobremu plačilo za njegovo zvestobo, hudobnega in grešnika pa mora kaznovati zavolj njegove nepokorščine. Na tem svetu se ne godí vselej tako. Marsikaj dobrega ne pride na dan, in ostane toraj brez plačila; in marsikaj hudobnega se ne zvé, toraj tudi ne kaznuje. Včasih se ravno nasprotno primeri: pravični strada in trpi, grešnik pa je spoštovan, ljubljen, zdrav in ima vsega dovolj. Po smrti telesa mora toraj še drugo življenje priti, da se bo vse to poravnalo, in da bo vsaki prejel, kar zasluži. To prihodno življenje pa je brez konca in kraja, je večno življenje, neminljivo prijetno življenje za pravičnega. Od obojnega nam pričuje beseda večne resnice. *Ti (grešniki) pojdejo v večno trpljenje, pravični pa v večno življenje.* (Mat. 25, 46.) Bog vekomaj ostane neskončno pravičen, njegove sodbe so nespremenljive. *Njegova pravičnost ostane od vekomaj do vekomaj.* (I. Kron. 16.)

Tako se toraj, o človek, kakor hitro sopsti začneš, že začne za te neizmerna večnost. Vso pravico ima do tebe, in nič ti je ne more odvzeti, prej ali potlej se te bo polastila, ob smrti bo sprejela boljši del tvojega bitja, namreč tvojo dušo, po poslednji sodbi pa tudi slabši del, t. j. tvoje telo. Večnosti oditi ni v tvoji moči; mogoče ti je pa, dokler na zemlji živiš, si večnost dobro ali hudo, srečno ali nesrečno pripraviti. *Bog je človeka v začetku vstvaril in mu prosto voljo pustil. Dal mu je svoje zapovedi in povelja. Ako se hočeš zapovedi držati in vselej veren biti po njegovem dopadenji, te bodo ohranile. Postavil je pred tebe vodo in ogenj: stegni svojo roko, po čemur hočeš. Človek ima pred seboj življenje in smrt, (kar je dobrega, in kar je hudega), kar hoče se mu bo dalo.* (Sir. 15, 14—18.)

Res je, da ima človek spačeno natoro in hudo poželenje, ki ga v greh in v nesrečno večnost vleče; pa ima tudi milost, katera ga k dobremu vabi, v dobrem potrjuje in mu pomaga v srečno večnost. Njegovi prosti volji je prepuščeno, kateri izmed obeh se hoče izročiti, ali poželjivosti, ali milosti, da ga bo vodila; nobena ni nepremagljiva, imate pa obe dve vedno vojsko med seboj in poslednjič mora ena zmagati, druga pa premagana biti. Gospod je vodo in ogenj pred-te postavil. Z ognjem moreš vodo usušiti, z vodo ti je pa mogoče ogenj pogasiti; s pomočjo milosti božje moreš hudo nagnenje premagovati in si dobro, veselo večnost pridobiti; mogoče ti je pa tudi s svojim hudim nagnenjem milosti se ustavljati, in si naposled

nesrečno večnost pripraviti. Izvoliš si toraj lahko kar hočeš, kar se ti poljubi. Prevdari sam pri sebi, kaj bi bilo boljše?

Pa mislim, ljubi moji! da nam pri tem zbiranju ni treba dolgega pomišljanja. Dobiček na eni, škoda na drugi strani sta prevelika, preočitna in pregotova, da bi ji še le dolgo med sabo primerjali v spoznanje, kaj bi bilo boljše. Na eni strani je mir in pokoj brez strahu, ga kedaj zgubiti, na drugi pa trud brez dobička; tukaj vedni dan in večna luč, tam pa večna tema, tu neminljivo veselje, neskončna čast, neizrekljiva sreča, tam pa vedna žalost, neprenehljiva sramota, nedopovedljiva nesreča brez konca in kraja. Nobeden ni tako nespameten, nihče sebe tako ne črti, da bi si srečne večnosti ne izvolil.

Ni pa človeku na koncu njegovega življenja tako, kakor poprej na izbiranje dano, da bi smel po srečni večnosti le seči in se je polastiti; temveč potreba je, da že zdaj, da precej svoje misli na njo obračamo, da jo z dobrimi deli iščemo doseči; vse svoje žive dni si moramo prizadevati, da bi enkrat v srečno večnost prišli. To pa še posebno zato, ker ne vemo, če se današnjega dneva v to ne poslužimo, ali nam bo še jutranji dan puščen. Kjer se je za najvažnišo reč poganjati, ki smo si jo v stanu misliti, se ne moremo nikoli preveč podvizati. *Nobena skrb ni prevelika, kadar je naša večnost v nevarnosti.* (Sv. Gregor.) *Glejte zdaj, kateri pravite: Danes ali jutri pojdemo v ono mesto in bomo eno leto tam ostali, kupčevali in dobiček delali; vi, ki ne veste, kaj bo jutri.* (Jak. 4, 13, 14.) *Vse svoje žive dni skrbí za večnost. Sej zjutraj svoje seme in na večer naj ne neha tvoja roka.* (Pridig. 11, 6.) Od tod je prišlo, da se jih je že toliko po smrti v nesrečno večnost pogreznilo, ker so se, dokler so še na svetu živeli, v nečimrne in minljive reči zamislili, in se le za nje trudili; skrb za večnost pa so za na zadnje odlašali, če se je tudi niso popolnoma znebili, dokler jim Bog ni odvzel časa in milosti. *Bali so se, da bi časnih reči ne zgubili in so zamudili za večnost skrbeti in tako so oboje zgubili.* (Sv. Avgušt.) Kristijani! kdo bi hotel takim norcem prištet biti?

II. Človek! z vsakim zdihljajem se večnosti približuješ in ni ti je mogoče ustaviti, da bi se ti ne bližala. V človeškem življenji ni postanka. Brž, ko se začne, gre zmirom naprej, bliže je večnosti, nazaj pa človek nikdar ne gré, še celo na mestu ostati, v tisti dōbi ni mogoče. Glej, kako se voda z visokejših krajev vali! Nje valovi dalje hité, vedno navzdol in se ne ustavijo, dokler se ne izlijejo v morje; nosijo ladije in plove, na teh blago in ljudi s saboj. Ladije

in plovi, blago in ljudje morejo priti zopet nazaj, valovi pa se ne vrnejo nič več nazaj. Tako dere čas, tako hiti naprej naše življenje. Leto za letom, dan za dnevom, ura za uro zgine, drugo leto, drugi dan, druga ura nastopi, konec enega je že začetek drugega. Vedno prihajanje in odhajanje nastopa; pa kar je enkrat odšlo, nikdar več nazaj ne pride. Čas hitro „naprej gré“, pravijo; pa boljše bi se reklo: čas „naglo zbeži“. Vsako sekundo se naprej pomikamo v času, kakor vedno dalje gredó popotniki, čeravno na vozu ali v ladiji sedé in nog ne premikajo in se ne ganejo. Ako čuješ ali pa spiš, če delaš ali počivaš, ali si zdrav ali pa bolan, delaj dobro ali hudo, vsako minuto si stareji, vsako minuto se dalje od zibelke odmikuješ, vsako minuto prideš bližje groba. Kakor male dôbe časa hitro od tebe bežijo, tako te zmiraj bolj večnost dohaja. Z jezovi in nasipi so že mnogokrat dereče vode ustavili, da niso naprej mogle; s prekopi so gorskim požarom meje postavili, katerih niso mogli preskočiti: časa pa še ni nihče udržal ali ustavil. Bili so možje tako močni, da so urno tekoče vozove hipoma ustavili; času pa njegovega dirú noben velikan, če bi imel še toliko moči, ne more ustaviti. Ljudje prebrisane glave so že marsikaj si zmislili, kar se je drugim od začetka celo neverjetno zdelo, in so reči in dela dovršili, nad katerimi strmimo in se jim ne moremo zdaj zadosti čuditi, n. pr. železne ceste, daljnopis ali telegraf itd., da bi pa tudi le najmanjši del preteklega časa nazaj prišel, tega do sedaj ni mogel nobeden še storiti, in tudi prihodnjic ne bo mogel napraviti. Bogati in ubogi, pravični in hudobni, visoki in nizki, učeni in priprosti — vsi čedalje se bolj starajo, se grobu zmiraj bolj bližajo, in večnosti nasproti hité. *Človek od žene rojen, kratke dni živi, in je z mnogimi nadlogami obdan. Kakor cvetlica izhaja in se potepta in beži kakor senca in nikoli ne ostane v enem stanu.* (Job. 14, 1. 2.) *Drevo ima upanje, če je osekano, zopet zeleni in njegove mladike poganjajo; akoravno bi se njegova korenina v zemlji postarala in njegovo deblo v prahu trohnelo, bo vendar ob vodenem hlapu mladike poganjalo in goste izrastke delalo, kakor tedaj, ko je bilo prvič vsajeno, človek pa, kedar je mrtev in slečen in pokončan, prosim, kje je?* (Job. 14, 7—11.) Drevo zgubi sad in listje v jeseni in je kakor bi se bilo postaralo, pa pride spomlad in drevo vnovič brst požene, popke naredi in začne cveteti, drevo se takorekoč zopet omladi; ne godi se pa tako s človekom in ko bi dal tudi vse zlato, kar ga ima zemlja, ni vstanu svoje mladosti nazaj kupiti.

Nikakor, o človek, nikakor ne moreš, tudi kar bi z očmi trenil ne, teka svojega življenja ustaviti, tudi za en migljaj nisi vstanu svoje

večnosti dalje od sebe pomakniti, mogoče ti pa je slednji trenutek svojega življenja si to neogiblivo večnost ali zboljšati ali pa shujšati. Vsaka minuta tvojega življenja je zrnje, ki se za večnost seje. Kmet zrnje v zemljo poseje in njivo povlači, da semena ni več videti; pa pride čas, ko se iz tal prikaže rastlina, primerna semenu, ki je bilo vsejano. Ure tvojega življenja naglo tekajo in ko so potekle, jih ni več znati, pa prinesle ti bodo, kakor jih že preživiš, dobro ali slabo, v večnosti srečo ali trpljenje, veselje ali pa žalost. Nič, ljubi poslušalci, tudi najmanjše delo, naj bo že dobro ali pa hudobno, ne boče za nas popolnoma zgubljeno.

Zadela nas bo kazen zavolj hudobnih del. *Malo časa trpi pregrešno veselje na svetu, neskončno pa je trpljenje, ki ga obrodi v večnosti.* (Sv. Gregor.) Komaj toliko časa je bilo morebiti treba, kakor bi z očmi trenil, da bi bil skušnjavo premagal, ki je čez té prišla, ni ti je bilo nemogoče odpraviti, pa si se dal ti od nje premagati in iz tega trenutka zraste v prihodnjem življenju zate neizrečeno grenek sad t. j. kazen, ki bo dolgo, ki bo vekomaj trpela. O neumnost, o nespamet človeka! On vpije zarad bolečine, če mu pade le iskra žrjavice na golo kožo, ne more je dovolj hitro otresti, za nobene denarje bi ne trpel, da bi ga na živem životu ogenj pekel; na onem svetu bo pa moral trpeti, da ga ne bo le ena iskra na enem kraju njegovega telesa žgala, če je na tem svetu greh delal, ampak da bo od vseh strani pečen, da bo na vsem životu in na vsi duši občutil neizrečene bolečine pekočega ognja. Ves prešinjen bo ognja, kakor razbeljeno železo v kovačnici, prešinjen ognja, proti kateremu naš ogenj na tem svetu skoraj nič ne peče, ognja, ki neskončno več trpljenje napravlja, kakor navadni ogenj. In kako dolgo bo moral trpeti? Resnobno prašanje, strašan odgovor — večno, večno!! Brez usmiljenja, brez prenehanja, brez polajšanja trpeti, strašne bolečine trpeti; neizmerno nesrečen biti, in nič upanja, tudi goljufnega upanja ne imeti, da bi še kedaj drugače bilo! oh bitka misel, da je groza!!

Nasproti pa morajo težave in ostrosti, katere nam naklada pokora, vsa dobra dela v službi božji našo večnost zboljšati. *Naša sedanja, kratka in lahka nadloga nam pripravlja večno in čez mero visoko čast, katera vse preseže.* (I. Kor. 4, 17.) Kakšno veličastvo, kakšno veselje, kakšna sreča bo to? O ljubi moji, tako velika bo ta sreča, da je nisem vstanu izreči in da je vi nikakor ne morete razumeti, doseči vam je pa vendar ni nemogoče. In koliko časa bomo smeli to srečo uživati, če si jo s primernim življenjem zaslužimo? Vekomaj, na večne čase, brez skrbi, da bi se katerikrat zmanjšala in

brez strahu, da bi nas kedaj zapustila. Noben greh, noben hudobni človek, tudi peklenski sovražnik nas ne bo mogel ob njo pripraviti. Še tako majhno delo bo z veseljem poplačano, katerega ne bo nikoli konca. *Kdor pravico seje, je njega plačilo gotovo.* (Preg. 11, 18.) *Kdorkoli dá piti komu izmed teh najmanjših le kozarec mrzle vode v mojem imenu, resnično vam povem, ne bo zgubil svojega plačila!* (Mat. 10, 42. Mark. 9, 40.) Kristijani! kdo bi ne hotel med temi srečnimi biti?

III. Človek! po zadnjem zdihljeji svojega življenja, ko se bo duša od telesa ločila, se boš preselil v svojo večnost, in je ne boš mogel premeniti.

Človek gré v hišo svoje večnosti. (Pridig. 12, 5.) Ne bere se v sv. pismu: človek pojde v hišo večnosti, temveč: pojde v hišo svoje večnosti. Po smrti se človek iz časa v večnost prestopi. Smrt — so vrata v večnost, toda vrata, skoz katera se sicer noter gré, nazaj pa se ne dá več priti. Ranjki doseže po smrti svojo večnost, katero si je zaslužil in je njegovim delom primerjena. Kakoršno je človekovo življenje, pravično ali pregrešno, je tudi njegova smrt srečna ali nesrečna in za njo nastopi večnost, veselja ali pa žalosti polna. Katero izmed obeh je kdo dosegel, tisto zmiraj ohrani in je ne more z drugo zameniti, tudi ne prenarediti. *Kamorkoli drevo pade, proti jugu ali proti severu, kamorkoli že pade, tam obleži.* (Pridig. 11, 3.) Le do smrti je še mogoče kaj spremeniti in prenarediti. Dvojna pot gré skoz življenje, ostra in bodeča in tesna, po kateri se pride v srečno večnost, druga pa široka in gladka, katera pelje v nesrečno večnost. Grešnik, ako ima resnično voljo, se more s pomočjo milosti božje, dokler je še na zemlji, s široke poti na ozko prestopiti; temu nasproti se pa tudi lahko zgodi, da pravični, če Bog pripusti, s prave poti na pot pogubljenja zajde, kar se je že velikokrat primerilo. Po dohodu v večnost se pa to nič več ne more zgoditi, da bi grešnik greh zapustil, ali pa da bi pravični grešil. *Kamor drevo pade, tam obleži.* Kakor malo se more posekano drevo, ki na tleh leži, na drugo stran obrniti, ali z mesta ganiti in samo premakniti, tako malo je človeku mogoče po smrti svoj stan spremeniti. Tako je Abraham bogatinu, ki je v peklu trpel in pomoči prosil, odgovoril: *Med nami in med vami je velik prepad postavljen, da, kateri hočejo od tod k vam iti, ne morejo in tudi, kateri od ondod sem priti želé, niso vstanu.* (Luk. 16, 26.)

Tudi v človeškem življenju na svetu je veliko nadlog in hudih bolečin, pa se jih človek sčasoma nekako privadi, da jih lažje

prenaša, in zelo ga tolaži misel, da ne bodo zmiraj trpele, da jih bo pred ali pozneje, gotovo pa s smrtjo, konec. Nekateri je bolan; ima skeleče nevarne rane in se mora, da bi svoje življenje otel, težavnemu zdravljenju podvreči, pa vse to prejde. Drugi je v vojake potrjen, mora zapustiti očeta in mater, svoj dom in vse, kar mu je tu druzega in ljubega, pa to prejde, trpi le nekoliko let, in tudi med tem ne vselej neprenehoma. Tretji je prišel ob denarje in premoženje, je zgubil pohištvo, čast in dobro ime, pa vse to še utegne nazaj dobiti, vse to se dá popraviti in zboljšati. Kdor je bil pri svojih opravilih in kupčijah nesrečen, kdor je po vojski, po ognji, povodnji, ali hudobnih ljudeh kakšno škodo trpel ali obožal, ne obupa popolnoma; pridna delavnost, nevtrudljivost, pomoč prijateljev, podpora dobrih ljudi, srečne dogodbe ga vtegnejo zopet na noge postaviti, da si opomore. Ako se kakšno delo ni po sreči izšlo, se dá še enkrat opraviti, ali pa še večkrat, dokler ni dobro storjeno in popolnoma dovršeno. Toda imenitno opravilo dušnega zveličanja se dá le enkrat opraviti in ni ga več mogoče ponoviti ali popraviti, če je enkrat spodletelo; nič več ni mogoče iz večnosti nazaj se vrniti, novo življenje na zemlji začeti, in v drugič ali celo večkrat umreti; tedaj se ne dá nič več zboljšati. V dosego tega namena ni milosti več, ni nič več časa, ni nobene zmožnosti. *Zakaj v grobu, kamor hitiš, ni nobenega dela, ne razuma, ne modrosti, ne znanja.* (Pridig. 9, 10.) Vse je zastoj, vse je za vselej zgubljeno. Skesano spoznanje grehov pred božjim namestnikom, spokorno življenje skozi malo let bi te bilo moglo rešiti; tam pa boš glasno svoje grehe tožil in preklinjal in gnjusilo se ti bo nad njimi, pa ti ne bo mogoče odpuščanja dobiti; tam boš neizrečene britkosti in bolečine na duši in na telesu trpel, boš občutil težave, s katerimi v primeri najostrejše pokorjenje puščavnikov, vse trpljenje mučencev zgine in vendar ne boš mogel zadostiti, se ne boš mogel spokoriti, in ne bo ti mogoče odrešenja pričakati; in če boš tudi za vsaki greh že toliko let v peklenski žrjavici ležal, kolikor je bilo pri vseh narodih na zemlji, v vseh jezikih, od začetka sveta do sodnjega dné besedi govorjenih, črk pisanih ali natisnjenih, in če boš že toliko let se pokoril, kolikor je že deževnih kapljic in snežnih muh (kosmičev) spod neba na zemljo padlo, toliko let, kolikor je rosnih kapljic na svetu, trave na polji in žitnih stebel po široki in dolgi zemlji bilo; če boš, pravim, za vsaki greh posebej že toliko časa zdihoval, jokal in se toliko časa že pokoril: vendar ne boš svojega stanja nič premenil, vedno bo še pri starem ostalo, tudi najmanjši del tvojega dolga ne bo še plačan, čas tvoje kazni in

pokore ne bo še celo nič skrajšan, cela dolga večnost ti še ostane, še vedno si pri začetku!

Grešnik, o lahkomisljeni grešnik! ki se zdaj norčuješ in smejaš, ki doma in drugod greh delaš, in morebiti celo v cerkvi Boga žališ, ki sam grehe doprinašaš in tudi druge s slabim zgledom, s pohujšanjem in zapeljevanjem v grehe pripravljaš, če te take resnice ne prestrašijo, če tako premišljevanje tvojega pregrešnega življenja ne ustavi, si ali ob pamet, ali pa ob vero prišel!

Pa obrnimo svoje oči na tistega, ki je nastopil srečno večnost. V človeškem življenju na tem svetu ni nobena sreča popolna, ko bi bila še tako obilna. Človeku, ki je zdaj v najboljših okoliščinah, se lahko, kakor skušnja uči, njegov srečni stan pred ali pozneje ves spremeni. Kdor je zdaj zdrav, utegne zboleti; kdor je bogat, more obožati; zdaj spoštovan zna čez nekoliko časa zaničevan biti, in že misel, da ni nemogoče, da bi se kaj takega res ne primerilo, že tak strah nekoliko kali sedanje prijetno in veselo občutenje, ki ga sreča napravlja. *Ni nam mogoče (popolnoma) srečnim biti, ako nismo gotovi, da nič ni v stanju naše sreče podreti.* (Sv. Bernard.) Tam pa, tam v prijetni večnosti je sreča, sama sreča, je veselje, čisto veselje, več sreče, več veselja je tam, kakor ga more človeški jezik izreči, kakor ga človeško srce tukaj more občutiti. Nebesa najlepši kraj, v najlepšem kraju najboljša družčina: Jezus, Marija, vsi zveličani duhovi, samo sveti in srečni ljudje, vse dobre duše, kar jih je kdaj na zemlji živelo, ali jih bo še živelo, katere smo v življenji poznali in katere bomo še le po smrti spoznali; Boga gledati, Boga spoznati, Boga ljubiti, Boga imeti; nobene skušnjave ne več, nobenega greha več, nobenega strahu, nobene skrbi, nobenega nepokoja ne več, in v takem stanju vekomaj ostati; nebeško veselje brez konca uživati, vse dobljeno, in sicer dobljeno za vselej, o človek! o krščanska duša! ali veš, kaj bo to!? Ali nič ne gane tvojega srca, ko toliko rajsko veselje premišljuješ? Ali moreš še s suhim očesom poslušati Jezusove besede: *Vaše srce se bo veselilo in vašega veselja vam ne bo nihče odvzel.* (Jan. 16, 22.) Ko je bilo sv. Frančišku Serafskemu razodeto, da je njegovo ime z neizbrisljivimi črkami v bukve življenja zapisano, mu je skoraj hotlo srce od veselja in radosti počiti. Osem dni je bil neprenehoma zamaknen. Ta čas ni mogel na nič drugega misliti, kakor na svojo srečo, ni mogel drugega govoriti kakor: „Bog mi bodi zahvaljen, moj Bog naj bo poveličan in čiščen na vse večne čase!“ Navdušen od misli na to srečo in veselje zakliče sv. Avguštin: *O pravo, o sladko, o ljubeznjivo življenje, o zveličansko življenje brez*

konca! Ondi je največja varnost, najvarnejši mir, najmirniše veselje, najveseljša sladkost, najslajša večnost in večno zveličanje!

Ljubi poslušalci, jemljimo si z Davidom „večna leta“ k sreči! Vsi, kar nas je tu, smo že za večnost odločeni; nihče jej ne more več oditi. Vsako uro pridemo bližje večnosti. Prišel bo čas, ko ne bo nobenega več izmed nas, ki smo danes v tej cerkvi, ampak vsi drugi bodo na naših mestih stali, ali klečali ali sedeli. Večnost bo sčasoma sprejela vse, prav vse brez razločka, kar nas je zdaj tukaj, tudi najmlajše izmed nas. Nobenega ne bo več od ondot nazaj in nobeden si ne bo mogel svoje večnosti, katero bo nastopil, nič več popraviti: ako pride v srečno večnost, mu bo zmiraj dobro šlo in nikdar več se mu ne bo hudo godilo; če je pa nesrečno večnost zadel, se mu bo brez prenehanja vekomaj hudo godilo in nikdar več mu ne bode dobro. O, da bi si misel na večnost globoko v sree in trdo v spomin vtisnili in v svoj prid obrnili. Prašajmo se, kakor je sv. mladenič Alojzij imel navado, pri vsem, kar smo namenjeni storiti, pri vsem, kar nam je ljubega ali pa zoprnega: Ali je škodljivo, ali pa je koristno za večnost? In kar za večnost ne škoduje, tega se ni bati; kar pa za večnost nobenega prida ne prinese, ni nič vredno, toraj opustiti. Naj bi večkratna resnobna misel na večnost grešnika k pokori predramila, nedolžnega še dalje ohranila v nedolžnosti, vsem skupaj k stanovitosti v dobrem pripomogla, v skušnjavah moč in v trpljenji srčnost dajala, da bomo kedaj v srečni večnosti združeni z vsemi izvoljenimi, Jezusa in Marijo večno gledali in čistili, kar nam milostljivi Bog dodeli. Amen.

† Ant. Potočnik (1858.)

Prva postna nedelja.

I. Čudeži v trpljenji G. N. J. K. — I. Prikazen angeljeva na Oljski gori.

Prikazal se mu je pa angelj iz nebes,
kateri ga je potrdil. Luk. 22, 43.

Sveti postni čas, katerega smo nastopili, je odločen posebno za premišljevanje bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Naj ga pa premišljujemo s katerekoli strani, vselej nam prelepe, spodbudne in koristne nauke kliče v spomin. Trpljenje

Jezusovo se mi zdi podobno vrtu, v katerem rastejo mnogoštevilne, različne cvetlice; vsak, kdor se v njem sprehaja, si lahko utrga tisto cvetko, katera se mu najbolj prilega, katera najbolj razveseljuje njegovo srce. In ravno postni čas kliče Odrašenik krščanskim dušam z besedami visoke pesmi (5, 1.) rekoč: *Pridi v moj vrt, moja sestra, moja nevesta! požel sem svojo miro s svojimi dišavami; jedel sem satorve s svojim medom; pil sem svoje vino s svojim mlekom: jejte, prijatelji in pijte, in napijte se, spreljubi!* Kakor bi hotel reči dušam krščanskim: Pridite, razveseljujte se nad miro zatajevanj, bridkost in grenkost, ki jih zapazite v vrtu mojega trpljenja; nad dišavami lepih čednost, ki se v njem razširjajo, nad medom besed, ki se tam glasé; nad vinom in mlekom ljubezni, ki se pretaka v studenci odrešenja.

Zato želim tudi vas, bogoljubne duše, peljati v ta vrt trpljenja Gospodovega, da se bo tudi vaše srce po duhovno razveseljevalo. Veliko bi lahko tukaj videli, slišali in premišljevali, a za letos ostanimo pri enem rožnem grmu, ki tudi raste v vrtu trpljenja, čegar cvetje daje prelep duh koristnih in spodbudnih nauk. In ta rožni grm so čudeži, ki so se godili še med trpljenjem Jezusovim. Za nas so ti čudeži še bolj pomenljivi, ker posijejo kakor svitli žarki v tisto temno noč trpljenja in ponižanja, ki je zakrivala Jezusa, nebeško solnce, v zadnjih dneh velikega tedna, in spričujejo njegovo božjo moč in visokost. Ob trpljenji Kristusovem se je namreč enako zgodilo, kakor se primeri pri solnčnem mraku; učenjaki in zvezdoznanci pravijo, da se, če je tudi solnce popolnoma zatemneno, ob robu solnčne krogle pokažejo vendar-le semtertje nekateri žarki. Tako so v zadnjih čudežih še žarki božanstva Jezusovega zasvetili. In pri teh žarkih hočemo mi svoja srca ogrevati v tem postnem času. Več takih dogodkov, ki se niso po navadnem natornem, temveč po izvanrednem, čeznatornem potu primerili in ki se ravno zato čudeži imenujejo, vam hočem iz sv. pisma v spomin poklicati. Ti čudeži nas bodo dokaj koristnega učili; saj Bog ne uči samo po tem, kar govori, temveč tudi po tem, kar dela; eni čudeži nas bodo marsikaj o Jezusu podučili, drugi pa zopet dokaj o nas samih.

Danes začnimo s prvim čudežem, ki se je zgodil koj ob začetku trpljenja Kristusovega; to pa je prikazen angelja na Oljski gori, ki je Jezusa pokrepčal. Ta čudež nam bo jasen, ako odgovorimo na dvojno vprašanje: a) zakaj je Bog angelja poslal? b) Kaj je angelj storil v tolažbo Jezusovo?

Po zadnji večerji se je podal Jezus s svojimi apostelji na Oljsko goro. Kristus je hotel svoje trpljenje v vrtu začeti. V vrtu namreč, v paradižu, je bil prvi greh storjen. Tukaj je bil človek začel nepokorščino in odpad od Boga, tukaj se je povzdignil čez sebe ter z zavživanjem prepovedanega sadu prestopil voljo božjo. V vrtu paradiža toraj se je začela bolezen, v vrtu Oljske gore naj se začne ozdravljenje; v vrtu se je takrat začela smrt, v vrtu se zdaj začne življenje; v vrtu je hudobni angelj zmagal prvega Adama, v vrtu je drugi Adam razdjal satanovo moč; v vrtu se začne poguba, v vrtu pa tudi odrešenje. — Zdaj, ko Sin božji začne delo odrešenja, se poda v vrt ter hoče prvo nepokorščino popraviti s popolno pokorščino, s slovesno obljubo brezpogojnega podvrženja pod voljo Očeta nebeškega. Prvi napuh hoče popraviti z globokim ponižanjem. Zdaj gré v vrt, ne da bi se veselil — kakor se je prvi človek z zavživanjem mikavnega sadja, — temveč, da bi občutil britko žalost, kakoršne še ni nobeden poprej. In res nam pripovedujejo sv. evangelisti,*) da je začel prestrašen, žalosten in otožen biti, tako da zdihne: *Moja duša je žalostna do smrti*. Potem gré v vrtu Getzemani še nekoliko dalje od svojih najljubših učencev, da bi v vroči molitvi pred nebeškim Očetom olajšal svoje srce. Pa moli drugič, moli tretjič, zmir bolj goreče, ali strah, in žalost in groza le še raste v njegovi duši, tako da slednjič še krvavi pot kaplja iz premučenega telesa. Še le v tem trenutku, ko je dušna britkost do vrha prikipela, *se mu je prikazal angelj iz nebes, kateri ga je potrdil*.

I. Da je bila ta angeljeva prikazen na Oljski gori pravi, velik čudež, nad tem ni nobene dvombe. Vidne prikazni angeljev pač ne spadajo k vsakdanjim dogodkom človeškega življenja, in ob vseh časih so imeli to za čudež, če se je ljudem vidno prikazal kak nebeški duh, od Boga poslan. Zveličar sam je angeljske prikazni, ki so se v njegovem življenji zgodile, navedel kot dokaze svojega božjega poslanstva, in toraj kot prave čudeže, ko je med drugim svojim prvim učencem rekel: *Resnično, resnično vam povem, videli bote nebo odprto in angelj božje gori in doli hoditi nad Sinom človekovim*. (Jan. 1, 51.)

Ker pa Bog ničesar zastonj ne stori, najmanj pa kak čudež dopusti brez važnega namena, zato je opravičeno vprašanje: Kaj je pač bil vzrok, da je Bog v začetku trpljenja svojega Sinu ta čudež storil? Zakaj neki je Bog enega izmed služabnih duhov v vidni podobi na Oljsko goro poslal? To glejte, dragi kri-

*) Cf: Mat. 26. 36; Mark. 14, 32; Luk. 22, 41; Jan. 18, 1. 32.

stijani, se je zgodilo, da bi po tem čudežu neovrgljivo dokazal, da je Kristus kot pravi človek svoje trpljenje nastopil.

In v resnici je bilo potreba svetu dokazati, da Jezus kot pravi človek tudi po človeško trpi. Kajti vzdignili so se med drugimi tudi krivoverci (Doketi), ki so trdili, da Jezus celó pravega človeškega telesa ni imel, temveč, da je le v navideznem telesu le navidezno trpel. In še dandanes marsikateri lahkomišljeni kristijan pravi, ako se mu zgled trpečega Zveličarja v posnemo predočuje: „Lahko je Jezus trpel, ker je bil Bog.“ Slaboveren je kristijan, ki tako govori! Vprašam ga: je bil mari Jezus manj človek, ker je bil ob enem tudi Bog? Ali je pri svojem trpljenju tudi le en trenutek nehal biti človek, ker je bil ob enem Bog? Ali je svoje trpljenje manj občutil, kot drugi ljudje, ker je bil ob enem Bog? Glej! angelj, ki je iz nebes priplaval na Oljsko goro, odgovori na ta vprašanja.

a) Jezusa za nastopivše trpljenje nebesa čudežno pokrepčajo. To je jasen dokaz, da je bil Gospod slab, podvržen resničnemu trpljenju, občutljiv, kakor mi. Da, gotovo je zdaj, da on, ki je bil v vsem človeku enak, le greh izvzemši, mu je hotel tudi v slabosti enak biti; tudi on je privzel splošni delež človeške nature, tisto oslabljenost, ki je nekako priraščena naši natori. *Prišel je angelj iz nebes in ga je potrdil*, po tem takem je bil potreben pokrepčanja; saj modri Bog brez potrebe čudeža ne stori; on ne pošlje angelja v vidni podobi, če ni sile. Ravno tako, kakor mi, je bil Jezus potreben pokrepčanja; tudi njegove natorne moči so imele svoje meje, kakor naše; in omagale bi bile, ako bi ne bile čudežno okrepčane.

Prikazal se je angelj iz nebes ter ga je potrdil, po tem takem zdihljaj trpečega Zveličarja: *Moja duša je žalostna do smrti* (Mat. 26, 38.), ni bil le prazna beseda, ampak njegovo dušo je res težilo veliko breme prestrašenosti, otožnosti in žalosti, da je bilo za natorne moči njegove duše že pretežko, tako da je bil že blizu smrti in da je bilo potrebno nenavadno okrepčanje iz nebes, zato da bi še dušo pridržalo v telesu za daljno trpljenje.

Prikazal se je angelj iz nebes in ga je potrdil, po tem takem so bile natorne moči njegovega telesa napete že do skrajne meje, čez katero človeško meso več prenašati ne more; zdaj že je pretilo njegovo telo zrušiti se pod težo bolečin, kakor se je drugi dan pod križem res zgodilo. Ako bi bil Bog dopustil natorni tek, bi bil moral Jezus že na Oljski gori umreti. Tudi Sin božji je lahko na Oljski gori po svoji človeški natori s trpečim Jobom (6, 12. 13.)

zdihoval: *Moja moč ni moč kamenja in moje meso ni iz bron.*
Glej, za-me ni pomoči v meni.

b) Zato je bil od nebes čudovito pokrepčan. Znamenito je tudi, da to pokrepčanje ravno od angelja prejme, kajti ta okoliščina dokazuje, da je res bil v svojem trpljenji popoln človek. Bolj natorno bi se zdelo pri Jezusu, ki je združeval božestvo in človeštvo v eni osebi, ako bi bil iz svojega božestva toliko moči neposredno podelil svojemu človeštvu, da bi bilo zamoglo prenašati grozovito trpljenje; toda *prikazal se mu je angelj iz nebes ter ga je potrdil.* Kristus ni hotel naravnost iz svojega božanstva, ampak posredno od nebeškega poslanca pomoč dobiti. Akoravno ste bili v Kristusu božja in človeška natora tesno zedinjeni, je bila vendar v tisti uri trpljenja takorekoč neka stena med obema, da bi moč iz višje nature ne mogla priteči v nižjo. Zato ni hotel iz svojega božanstva, ampak od svoje stvari, od angelja, pokrepčanje prejeti, da ne more nihče reči: Lahko je trpel, ker mu je pritekala iz njegove božje nature preobilna moč.

Morda kdo misli, da bi bilo Jezusovi časti bolj primerno, ako bi se bili drugi dve osebi božji prikazali ter njegovemu človeštvu potrebno moč podelili. Zakaj ni sv. Duh, Duh moči in kreposti, kakor nekdanj ob Jordanu v podobi goloba, tudi zdaj nadenj priplaval? temveč angelj se mu je prikazal in ga potrdil? Pa če bi se mu bil Oče ali sv. Duh vidno prikazal, bi mu bilo to nadčloveško veselje in čeznatorno tolažbo prineslo. A to ni smelo biti, kajti v svojem trpljenji ni imel veselja in tolažbe občutiti, temveč le moč prejeti, da bi do odločene ure prestal.

Res znamenita je ta okoliščina, da je bil Kristus od angelja pokrepčan, posebno če pomislimo, da so angelji le stvari Božje; tudi od Jezusa so bili vstvarjeni. Tudi on je bil podelil dobrim angeljem moč, da so v boji s hudobnimi premagali, in jih je utrdil v dobrem za vse veke. Kot Bog potrjuje tedaj on angelje, in kot Bog ne more biti od njih pokrepčan, in vendar se zdaj na Oljski gori prikaže angelj iz nebes ter ga potrdi. Ali je še boljšega dokaza treba, da Kristus ni samo Bog, ko gré v svoje trpljenje, temveč ob enem pravi in popolni človek, nad katerim se je zdaj res spolnila beseda psalmistova (8, 6.): *Le malo pod angelje si ga postavil.*

In ker je bil Kristus popoln človek, zato se je podvrgel tudi tisti postavi, vsled katere ljudje duhovne reči le vidno, počutno sprejemajo; in zato se mu je „prikazal“ angelj. V vidni podobi se mu je prikazal tudi za njegovo telesno oko, kajti kot človek ni imel samo duše, temveč tudi pravo telo, ki je tudi pokrepčanja potrebovalo.

II. Po dolgi, trikrat ponavljani molitvi je prišla pomoč iz nebes, ki je podprla slabotno človeštvo Jezusovo. Kaj pa je storil angelj, da je Zveličarja pokrepčal in potolažil? Sv. pismo nam tega ne pové; le to je gotovo, da je bilo naznanilo, katero je angelj od nebeškega Očeta Zveličarju prinesel, tolažljivo. O čemur sv. pismo molči, nam pa ustno izročilo nadomestuje.

1. Od nekdanj že krščanski umetniki tisti trenutek, ob katerem je Zveličar pomoč iz nebes prejel, tako predstavljajo, da angelj prinese kelih ter ga v imenu Očeta nebeškega Jezusu podá. Kristus je namreč v molitvi prosil: *Moj Oče, ako je mogoče, naj gré ta kelih od mene; vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi.* (Mat. 26, 39.) Zdaj pa pride po božjem povelji angelj ter podá Zveličarju kelih trpljenja. Tako razodene angelj Gospodu, da je volja Očeta nebeškega, naj kelih trpljenja sprejme ter ga do dna izprazne. Nekdanj je Kristus govoril svojim učencem: *Moja jed je, da storim voljo tega, kateri me je poslal, in da dopolnim njegovo delo.* (Jan. 4, 34.) Ta misel zdaj živo stopi pred njegovo dušo, in zato se mu tisti kelih več ne zdi tako grenak. Voljo Očeta nebeškega, katero so ljudje že tolikrat prestopili in zaničevali, bom spolnil, izpil bom kelih trpljenja in nad to mojo pokorščino bo imel Oče nebeški neskončno dopadajenje; povelečal bom svojega Očeta; — in ta misel je napolnila Jezusovo dušo z neizrekljivo tolažbo in sladkostjo. Bog Oče mu je zdaj po angelju kelih trpljenja od prave strani pokazal in mu s tem moč navdihnil, prijeti zanj ter ga izprazniti.

Po takem premišljevanji pa se bo tudi nam kelih trpljenja, ki ga Bog pošilja v našem življenji, zdel polajšan in poslanjen. Ako nam pošlje Bog nadloge in britkosti, pomislimo, da ga z ničemur ne moremo bolj počastiti, kakor s potrpežljivim prenašanjem tistega trpljenja. V britkostih imamo najlepšo priliko svojo pokorščino in ljubezen do Boga pokazati. Z molitevjo Boga povelečevati je dobro in navadno ni težko, ker ni treba dosti premagovanja. Delati, truditi se za čast božjo je že več. A trpeti za čast božjo iz pokorščine in ljubezni do Gospoda, to je največje počeščenje Očeta nebeškega. Ako toraj Bog križe pošlje čez nas, kristijani moji, ozirajmo se na Jezusa na Oljski gori v molitev vtopljenega, kako on v globoki žalosti vendar najde tolažbo v pomisleku: *Moj Oče nebeški hoče, da izpijem kelih trpljenja; s tem jaz njega najbolj povelečam.*

2. Med mislimi tolažbe in pokrepčanja, katere je po povelji Očeta nebeškega angelj žalujočemu Zveličarju navdihnil, je bila tudi misel na neizrekljivo veličastvo, katero si bo sam s svojim

trpljenjem, po svoji človeški natori, zaslužil. *Ali ni moral Kristus to trpeti, in tako iti v svoje veličastvo?* (Luk. 24, 26.) je govoril Jezus učencema, idočima v Emavs. In to misel je angelj že zdaj Zveličarju predočeval. V tem kelihu, katerega ti jaz prinesem, se sicer nahaja tvoje trpljenje, tvoje ponižanje, tvoj križ, tvoja smrt. Pa znajde se v njem tudi tvoja neizrekljiva, večna slava. V njem je zapopadeno tudi tvoje vstajenje, tvoj vnebohod, tvoje večno kraljevanje ne le kot Boga, temveč tudi kot človeka, na desnici Očeta nebeškega. Glej neizrekljivo je plačilo, s katerim ti bo Oče primeroma kratko trpljenje povrnil! Pri tem pomisleku se je duša Zveličarjeva pokrepčala in potolažila.

Krščanska duša! če si toraj žalostna in se bojiš, da ne boš mogla svojega trpljenja več prenašati, če te skušnjava navdaja, kakor da bi bila mera tvojih britkost prevelika, prestavi se v duhu na Oljsko goro in glej, kako po božjem povelji angelj Zveličarju kelih ponuja, v katerem je toliko trpljenja, pa tudi toliko plačilo nebeških radost; in misli si potem, da ta angelj ne priplava samo k Zveličarju na povelje božje, ampak tudi k tebi, da bi te pokrepčal in potolažil. — Zato pa se nikari ne bojmo grenkega keliha, ker si z njim lahko zaslužimo neskončno plačilo; žalujočega Jezusa na Oljski gori posnemaje tudi mi govorimo: *Kelih zveličanja bom prijel in klical Gospodovo ime.* (Ps. 115, 4.)

3. Med tolažilnimi in krepčujočimi mislimi, katere je angelj žalujoči duši Gospodovi navdihnil, je bila tudi misel na neizmerno korist, katero bo napravil s sprejetjem keliha trpljenja. Kakor je nekdanj hudobni angelj Gospodu po njegovem potu v puščavi, o čemur današnji evangelij pripoveduje, z visoke gore vsa kraljestva sveta in njih veličastvo pokazal, nadejaje se, da ga bo zapeljal: tako pokaže zdaj na Oljski gori dobri, od Boga poslani angelj Zveličarju veličastne nasledke njegovega grenkega trpljenja. — Pokazal mu je kraljestvo božje na zemlji, sv. cerkev z vsemi sv. nauki in milostnimi zakladi; pokazal, kako se bo njegova daritev na križu neštevilnokrat ponavljala na altarih v poveličanje Očeta nebeškega; pokazal neštevilno spreobrnjenih nevernikov in grešnikov in milijone dobrih kristijanov, ki bodo slednjič skozi vso večnost v nebesih preslavljevali trojedinega Boga; — vse le po zaslugah njegovega britkega trpljenja in grenke smrti. Ko se je Gospodova duša v te reči zamislila, jo je gotovo nova moč prešinila in se je čutila potolaženo.

Mi upamo, da je Kristus takrat, ko je bil od angelja potolažen, tudi naše duše videl med tistimi, ki bodo po zasluženji njegovega

trpljenja enkrat zveličane. Če pa to pričakujemo, o nikari se ne obotavljajmo piti iz keliha trpljenja, ker to je njegova želja, to njegova zapoved, ta zgled nam je on sam zapustil na Oljski gori.

Kajti zdaj, ko je bil že od angelja potrjen, so ga še le prav obšle smrtne težave. *Njegov pot pa je bil, kakor krvave kaplje, tekoče na zemljo.* (Luk. 22, 44.) Potem se je vzdignil ter šel izdajalec in njegovim rabeljnom nasproti.

Iz današnjega premišljevanja smo se prepričali, da je ta prikazen angeljeva na Oljski gori res ljubeznjiv čudež. Neštevilni drugi čudeži dokazujejo božanstvo Jezusovo, a ta čudež spričuje tudi njegovo človečanstvo; ta čudež dokazuje, da je Kristus bil človeško slaboten, da je človeško občutil in da je sploh kot pravi človek trpel. In po tej svoji človeški natori je potreboval pomoči in okrepčanja in tega je pričakoval iz nebes, katero mu je tudi angelj res prinesel.

Ako tudi tebe, krščanska duša, notranja bolest in srčna žalost tare, prestavi se v duhu na Oljsko goro, stopi v vrt Getzemani, uči se od najlepšega zgleda vseh ljudi, od Jezusa, ki tu trpi nepopisljivo dušno britkost in žalost! Tisti čudež angeljeve prikazni je tudi za tebe zastava, da ti nebeška pomoč ne bo izostala, ko tvoje moči ne zadostujejo. Akoravno ti Bog vidno ne pošlje svojega angelja, vendar te, kakor nas sv. vera uči, nevidni angelj varuh vedno spremlja, uči, vodi, tolaži in pokrepčuje. Priporočuj se mu, poslušaj, ubogaj ga; kakor Jezus, sprejmi tudi ti voljno iz njegovih rok kelih trpljenja ter bodi prepričan, da se ti bo, kakor Zveličarju, enkrat spremenil v kelih. veselja. Amen.

Ant. Žlogar.

2. Cerkveno leto. — XII. Pomen in namen postnega časa sploh in današnje nedelje posebej.

Glejte, zdaj je prijetni čas, zdaj je dan izveličanja. 2. Kor. 6, 3.

Ko se po krstu Jezusovem zapró nebesa, ko obmolkne glas Očetov, ko izgine tudi sv. Duh v golobji podobi nad Jezusovo glavo, gré Izveličar naš v puščavo. Ne daleč od reke Jordana se vzdiguje temno, divje gorovje; krščanski pisatelji imenujejo „kvarantanijo“ to pusto pokrajino z gorovjem. Tu je mnogo razpokanih pečin in votlin in tukaj si izbere Odrešenik med divjimi zvermi in roparskimi pticami

svoj dom, da se posti 40 dni, da s spokornim življenjem zadostuje pravici božji. 40 dni si je izvolil Jezus v post, da potolaži jezo božjo. Kakor je 40 dni in 40- noči ob splošnem potopu neprenehoma lil dež, da opere zemljo človeške hudobije, kakor je ljudstvo Izraelsko 40 let brodilo po puščavi, da se je spokorilo in pripravilo za obljubljeni deželo, kakor sta se Mojzes postavodalec na gori Sinajski in Elija prerok na Horebski gori 40 dni pripravljala za svoj sveti poklic, tako se tudi Jezus 40 dni posti v puščavi in s tem zadostuje pravici božji.

Ko bi sveta cerkev še toliko govorila in nam priporočala post, ne bi bila njena beseda tako odločilna, kakor je vzgled Jezusov, na kateri nam skoro s prstom kaže danes prvo postno nedeljo v svetem evangeliju. Jezus je s svojim postom priporočil in posvetil čas, on nam je dal vzgled, da tudi mi tako storimo, posebno še zato ker se je postil zaradi nas, ker je posebno nam potrebno tolažiti jezo božjo zaradi naših grehov.

Da to rajše in lažje storite, vam danes pojasnim: Kak pomen in namen ima sploh postni čas? in kaj nas posebe uči današnja prva postna nedelja?

I. „Predragi, — pravi sv. Leon Veliki — želeč vam oznaniti najsvetejši in največi post, najlepše začnem z besedami apostola, iz katerega je Kristus govoril, in vam ponovim, kar se je ravnokar prebralo: *Glejte, zdaj je prijetni čas; glejte, zdaj je dan izveličanja!* Dasi nam Bog vsak čas v obilnosti ponuja svoje milosti in nas k sebi vabi v svojem usmiljenju in neskončni ljubezni, vendar je potreba, da kristijan rase v gorečnosti, da se mu srce napolnuje z večim zaupanjem, ko se vračajo dnevi našega odrešenja in nas vabijo k pobožnim vajam, da z neomadežanim srcem in čistim telesom praznujemo preskrivnostno trpljenje našega Gospoda.“ In nato pojasnjuje, da poleg telesnega posta treba krotiti tudi duha, ker naš telesni post bi bil brez dobrih nasledkov, ko bi se duša ne odpovedala hudobiji.

1. Toraj neomadežanih src in čistih teles treba, da preživimo postni čas; ako pa tega še nimamo, dolžnost je naša, da se ž njim oskrbimo v postnem času, ki je odločen nam v pokoro in poboljšanje, saj nam Gospod, vrnivši se iz puščave, govori: *Delajte pokoro, ker blizu je kraljestvo božje!* (Mat. 4, 17.) Dovolj naj so nam te besede, ne čakajmo groznejših: *Ako se ne spreobrnete, bote vsi pogubljeni*, (Luk. 13, 3.), temveč porabimo postni čas, veljaven že od apostolskih časov, da se skesamo grehov v svojih srcih in da pokorimo s

postom svoja telesa, ker sreč, ki je poželelo po grehu, je služilo telo v pomoč, da je bil greh storjen, zato sta oba vredna ostre kazni.

Povdarjati mi je dandanes posebno postno zapoved, katero je sicer cerkev silno polajšala mehkužnemu svetu, pa se vendar še za to malo meni. S postom, pravi zato po pravici Benedikt XIV., ločimo se kristijani od sovražnikov križa Kristusovega, s postom odvrčamo od sebe šibo jeze božje, s postom se s pomočjo božjo krepimo zoper poglavarja teme. Kdor post opušča, jenja hvaliti Boga, ponižuje krščansko vero in pohujšuje verna srca. Trdno smo prepričani, da iz te vnemarnosti izvira mnogo trpljenja, da je v nesrečo in škodo celim narodom in posameznim ljudem.

2. Ker pa sv. cerkev vernikom želi le dobro, zato vzbuja v njih sreih posebno v postnem času spokornega duha in jim v tem času posebno tri prizore stavi pred oči.

a) Najprej nam kaže v postu, kako se judje ustavljajo naukom Jezusovim, slepi za njegove dobrote in čudeže, snujejo zaroto zoper Jezusa, njih strast in razdraženost rase od dneva do dneva in potolažena je še le veliki petek, ko Jezus izroči svojo dušo nebeškemu Očetu. To nam cerkev pojasnjuje v svetih evangelijih v postnem času z namenom, da bi jih saj mi ne posnemali.

b) V drugo nam cerkev v tem času kaže na katehumene, na tiste, ki so se v postu prav posebno pripravljali na sveti krst, katerega so dovolj pripravljeni prejeli veliki teden. S temi spomini želi cerkev v naših sreih vzbuditi hvaležnost, ker nam ni toliko časa treba čakati na milost sv. krsta, ker nam ni treba toliko časa preživeti v smrtni dušni nevarnosti, ampak nas že otroke prerodi v vodi in sv. Duhu.

c) Slednjič nam kaže cerkev v postu očitne grešnike. Te je cerkev nekdanj očitno na pepelnično sredo izločila iz družbe vernikov ter v tem času poskrbela, da so se resnično spokorili in milost zaslužili, da jih je veliki četrtek zopet spravila z Bogom in pridružila drugim vernim kristijanom. Kaže nam cerkev v svojih berilih, kako hude kazni, kako težka pokorila so trpeli nekdanj očitni grešniki za svoje grehe, zato da bi nam bilo očitno, kako malo sedaj cerkev tirja od nas, kako radi in natančno naj spolnujemo saj te male zahteve, to majhno pokoro, da Bogu darujemo saj potrto in skesano sree!

Tako nam cerkev splošno kaže v svojih molitvah in svojih obredih, kako nam je preživeti postni čas, da ga bomo preživeli v svojo dušno korist. Žal, da se ji pri tem godi, kakor predobri, premehki materi. Kolikor bolj spregleduje svojim otrokom, toliko manj

se menijo zanjo, toliko bolj jo žalijo in zaničujejo, ker se jih toliko skoro nič ne meni za cerkveno postno postavo . . . Gorjé takim predrznim hudobnežem pri sodbi, ker sodil jih bo tisti Jezus, ki se je zaradi njih v puščavi postil 40 dni!

II. Vsi spoznamo, da smo grešniki, saj vprav za grehe želimo zadostovati v postu. Toda kako smo zabredli v greh? Hudič nas je skušal in mi smo ga poslušali, vjel nas je v svoje zanjke in padli smo v skušnjavi. Tako je bilo naše življenje do sedaj in v prihodnje ne bomo nič boljši, ako ne vsprejememo naukov, katere nam daje Izveličar danes z besedo in vzgledom, ko ga hudobni duh skuša.

1. Zato si bolj natančno oglejmo, kako satan Jezusa skuša in kako Jezus premaguje skušnjaveca, da ga v prihodnje premagamo tudi mi!

Trojni sovražnik grozi naši duši. Sv. Janez ga imenuje: *Vse pa, kar je na svetu, je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja*. Nečistost, lakomnost in napuh to je naš najhujši trojni sovražnik, vsaka skušnjava nas sili v to trojno mrežo.

Izveličar, ki nam je bil enak v vsem, le v grehu ne, pretrpi tudi to trojno poskušnjo.

a) Najprej skuša satan Jezusa s poželenjem mesa. „Reci, da naj bodo ti kamni kruh!“ — Zviti satan je porabil za to najboljšo priliko. Jezus se posti že 40 dni, toraj je gotovo lačen, si misli slepar in zato najprej s tem poskusi pri Gospodu. Toda, kar se mu pri slabih ljudeh tolikrat posreči, da jih premore v skušnjavi, tega ne doseže pri Jezusu. Poglejmo, kako se vede naš Gospod pri tej skušnjavi: Jezus se nič neče pogovarjati s skušnjavcem, kratko in odločno ga zavrne: *Človek ne živi le od kruha, ampak od vsake besede, ki pride iz ust božjih*. Ta nauk velja bolj nam, nego satanu, s tem nam Jezus priporoča zmernost, ki je podlaga čistemu, brezmadežnemu življenju; nezmerni človek ne more krotiti svojih vzbujenih počutkov. — Kristijani, pomnimo ta nauk Gospodov in posebno v postu se pridno vadimo v zmernosti . . .

b) Satan pa ne odneha ter poskusi Jezusa z napuhom. „Ako si Sin božji spusti se doli; zakaj pisano je: *Svojim angeljem je Bog zavoljo te zapovedal in na rokah te bodo nosili, da s svojo nogo kje ne zadeneš ob kamen*.“ Z napuhom jih satan mnogo premoti; oslepi jih, da sebe povzdigujejo nad Boga, da dobro pripisujejo le sebi, da sami sebe postavijo malika na oltar. Jezus pa ga zavrne s kratkimi besedami: *Ne skušaj Gospoda svojega Boga!*

Kristijani, govorimo tudi mi tako skušnjavcu, kedar nas moti s prevzetnostjo; ne pozabimo, da nismo nič pred Bogom, da nič

nimamo, s čemur bi se hvalili, in ko bi tudi vse storili, kar nam je mogoče, recimo: *Nevredni hlapci smo*. Boga, ki ponižnim daje svojo milost, prosimo, da naj je milostiv tudi nam, ki se hočemo boriti proti napuhu, s katerim nas pogosto moti peklenski skušnjavec.

c) Toda satan je stanoviten, zapoden se ne dá hitro odgnati in le še poskusi. Tako stori tudi pri Jezusu. „Glej vsa kraljestva sveta kako so veličastna in mogočna; vse ti dam, ako predme padeš in me moliš.“ — Toda sedaj je bilo potrpežljivemu Jezusu dovolj. Z lakomnostjo hoče satan njega skušati, ki je zapustil nebeško kraljestvo in radovoljno reven postal, njemu, ki je gospodar vsem svetovom, satan ponuja kraljestva tega sveta, satan, ki ima svoj dom le v peklu, ne, to je bilo preveč Izveličarju, zato reče skušnjavcu s sveto nejevoljo: *Poberi se, satan, zakaj pisano je: Gospoda svojega Boga moli in njemu samemu služi!* Tedaj šele ga ostavi satan in angeli pridejo in mu strežejo.

Tako se je vedel Jezus v skušnjavi, katero je dovolil satanu tudi zato, da bi nam pokazal vzgled, kako se je tudi nam vesti v skušnjavah, da jih premagamo. Tudi nas namreč satan mnogo skuša z lakomnostjo, da se pregrešimo proti ljubezni do Boga, do bližnjega in do samih sebe, da ljubimo minljive zaklade, ki jih rja in molji razjedó, da pozabimo onega strašnega vprašanja: *Neumnež, še nocoj bodo tirjali od tebe tvojo dušo in kar si nagrabil, čegavo bo?*

2. Ako toraj hočemo postni čas preživeti v duhu svete cerkve, treba da posnemamo našega Odrešenika ter z istimi pripomočki odganjamo skušnjaveca, kakor ga je Jezus sam. Mi toraj ne smemo kar nič poslušati njegovega prigovarjanja in z božjo besedo, s spominom na Boga ga odganjamo.

Da tudi grešnik, velik grešnik, z pomočjo božjo premaguje skušnjave, nam priča sv. Marjeta Kortonska, ktero cerkev spokorjeno stavi vernikom vzgled v pričetku posta.

Življenje njeno v grehih vam je znano, zato le v kratkem omenim, kako se je Marjeta spokorjena vojskovala s skušnjavami ter jih stanovitno premagala. Ko se sklene poboljšati, pride pred svojega očeta ter ga prosi odpuščanja; oče ji odpusti in jo sprejme, a na podpihovanje mačehe Marjetine jo kmalu zapodi iz hiše. Kolika nevarnost za slabotno Marjeto, koliko skušnjav! Kam hoče mlada, neskušena ženska, zavržena od vseh? Satan jo moti, češ, kako se ji je prej godilo prijetno, kako pa je zdaj zapuščena. Toda Marjeta ni bila več stara Marjeta. V bridkosti vzdihuje k Jezusu: *Ljubi Izveličar, Odrešenik moje duše! Ali boš res dovolil, da se pogubi moja duša? Ali je nisi ravno tako drago odkupil, kakor Magdalenino? Gospod, odrešil si me s svojo dragoceno krvjo, o ne zapusti me zavržene*

reve! In Gospod, katerega je klicala na pomoč, ji je pomagal. Opravila je dobro spoved in od sedaj živi v vedni pokori, v neprestanih borbah s skušnjavami celih 23 let. Kadar je v skušnjavah pribežala k Jezusu, tolažil jo je, rekoč: *Ne obupaj, hči, Jaz sem pri tebi v tvojih skušnjavah, s pomočjo moje milosti boš vselej zmagala!* In tako je bilo, zvesta v pokori ostala je do zadnjega vzdihljeja, le Jezusu je živela in sebi odmirala, zato pravi ljudem, ki so se v mnogem številu zbirali okrog njene mrtvaške postelje: „Otroci, ljubite Gospoda Jezusa!“ (Cf. Življ. Svet. 22. febr.)

Kristijani, ljubite Gospoda Jezusa! Ta spomin umirajoče Marjete velja tudi vam. Tudi vi ste v svojem življenju kakor Marjeta mnogo-krat žalili Boga in v skušnjavah padli, posnemajte Marjeto in premagujte tudi vi tako stanovitno skušnjave, kakor Marjeta; ozirajte se tako skrbno na Gospoda, ki nam je vsem vzgled pokazal, kako se nam je vesti v skušnjavah, da jih premagamo, da svoja srca očistimo z milostjo božjo.

Danes slavi vzhodna cerkev velik praznik; spominja se namreč, da je carica Teodora s pomočjo sv. patrijarha Metoda končala silovito divjanje proti svetim podobam in jih zopet z veliko slovesnostjo postavila v cerkve v javno čiščenje.

Oni, ki so divjali proti narejenim podobam, uživajo že davno zaslužen kaznen, a oni, ki divjajo proti živim svetim podobam, proti neumrjočim dušam, še niso izmrli, satan s svojimi pomagači še živi in skruni podobe božje, zapeljuje ljudi s skušnjavami; skrbimo toraj, da tudi nas več ne omreži z njimi, da preživimo postni čas v duhu pokore. Pobožno in ponižno zato vzdihujmo vsak dan pri oče-našu: *In nas ne vpelji v skušnjava!* Amen.

Andr. Kalan.

Druga postna nedelja.

I. Čudeži v trpljenji G. N. J. Kr. — II. Zgrudenje rabeljnov ob vjetji Jezusovem.

Jezus je rekel: „Koga iščete?“ Odgovorili so mu: „Jezusa Nazarenskega...“ Kadar jim je rekel: „Jaz sem!“ so odstopili in padli na zemljo.

Jan. 18, 4. 6.

Že iz katekizma vam je znano, dragi poslušalci! da naš Gospod Jezus Kristus ni samo Bog, pa tudi ne samo človek; temveč oboje skupaj v eni osebi; oboje moramo o njem verovati in enako škod-

ljivo in pogubljivo je: dvomiti nad njegovim božanstvom, kakor tajiti njegovo pravo človečanstvo. Kristus je tudi v svojem trpljenji ostal pravi Bog, in kakor se je v začetku trpljenja v angeljevi prikazni čudež zgodil, ki je dokazal njegovo pravo človečanstvo, tako je zdaj sledil drugi čudež, ki je imel razodeti njegovo božanstvo. Ta čudežni dokaz za njegovo božanstvo pa imamo v tistem dogodku, ki se je pripetil, ko je že druhal, ki je šla Jezusa ujet, dospela na Oljsko goro v vrt Getzemani.

Sv. evangelist Janez (18, 3—6.) nam ta dogodek tako-le pripoveduje: „Judež — eden izmed dvanajstarih — je vzel stražo in služabnikov od velikih duhovnov in farizejev seboj in je prišel tje s svetili in baklami in orožjem. Jezus tedaj, ki je vedel vse, kar je imelo čezenj priti, je naprej stopil in jim rekel: Koga iščete? Odgovorili so mu: Jezusa Nazareškega. Jezus jim reče: Jaz sem. Stal je pa tudi Judež pri njih, kateri ga je izdal. Kadar jim je tedaj rekel: Jaz sem; so odstopili in padli na zemljo.

Kako velika sprememba, kak razloček med čudežnim dogodkom angeljeve prikazni in med današnjim! Dozdaj smo pomilovaje gledali Zveličarja, kako postaja otožen in žalosten, kako se boji pred trpljenjem, kako išče pomoči in tolažbe celó pri svojih učencih rekoč: „Ostanite tukaj in čujte z menoj“; kako se obrne k Očetu nebeškemu na svojem obrazu ležeč in zdihujoč, naj bi mu odvzel kelih trpljenja. In ko v silni dušni britkosti v omedlevico pade, ga pride angelj iz nebes pokrepčat. — A zdaj ko pridejo njegovi sovražniki, zdaj ko vé in vidi, kaj se bo zgodilo, ne pozná več strahu in bojazni — tisti Jezus, ki je ravnokar smrtne težave občutil, je zdaj tako pogumen, da gré svojim sovražnikom celó sam nasproti ter jim pokaže svojo čudovito moč.

Kristijan, ki premišljuje Kristusovo trpljenje ter vé, da skoro vsaka okoliščina v njem ima svoj pomen in posebne nauke, se tukaj nehoté vpraša: Odkod in zakaj taka sprememba? Kaj je hotel Kristus s tem čudežem pokazati? Za danes toraj ostanemo pri tem čudežu, vsled katerega so rabeljni na samo Jezusovo besedo nazaj odstopili ter popadali na tla. Pomen tega čudeža pa bomo spoznali, ako odgovorimo na dvojno vprašanje: a) zakaj ga je Kristus storil tisto noč? b) zakaj pa za prihodnje čase? Če bomo pazno poslušali in gledali, kaj se tisti večer tam na vrtu godi, se bodo naše duše v ljubezni do Jezusa potrdile, k čemur naj današnje premišljevanje pripomore.

Preden odgovorim na zastavljeni vprašanji, si moramo nekoliko ogledati okoliščine, — med katerimi so rabeljni Jezusa vjeli.

Komaj se je bil angelj svitlobe, ki je Gospoda pokrepčal, v nebesa vrnil, približal se je angelj temé v svojih služabnikih, da bi se pričelo delo teme. Pri tem vjetji pa se nam kaže Jezus v resnici velicega, vzvišenega, čistitljivega in veličastnega, da, prav božanstvenega. Njegovi sovražniki so se podali na pot z vsem dobro preskrbljeni, kar bi zagotovilo njegovo vjetje; imajo svetilnice in bakle, da bi jim ne ušel v temni noči; imajo meče, kole, vrvi, verige, in vsakovrstno orožje, da bi si v vseh slučajih lahko pomagali; Judež izdajalec, ki svojega učenika in slovečega preroka prav na tanko pozna, gré naprej ter obljubi gotovo znamenje (poljuba) dati, da bi se v osebi ne zmotili. — Toda glej! Jezus jim gré sam naproti; on se jih toraj ne boji. Zdaj že stoji pred njimi; zakaj ne planejo nanj, zakaj ga ne primejo, ker so vendar prišli ujet ga? Ali se že v tem trenutku ne kaže njegova božja vsegamogočnost, ki uniči vso prekanenost, previdnost in hudobijo njegovih sovražnikov? Njih oči so bile pridržane in zaslepljene, da ga niso spoznali. Kakor stvarnika se jim je zdaj pokazal, kajti le zato, ker jim je bil oči vstvaril, jim je mogel oči tudi tako spremeniti, da so ga videli in vendar ne spoznali. Tako malo ga poznajo, da na Gospodovo vprašanje: „Koga iščete?“ ne odgovoré: „Mi iščemo tebe“; ampak: „Mi iščemo Jezusa Nazareškega“, kakor da bi bil to kdo drug in ne on, ki pred njimi stoji.

In Gospod sam jim zdaj odpre oči rekoč: „Jaz sem!“ Ali spoznati se le dá, da bi še veličastniše pokazal svojo vsemogočnost. Kaj pa je bila ta beseda: „Jaz sem!“ Ali je bila oster, dvojnorožoč meč, katerega je zavihtil čez rabeljne ter jih ranil? Da, to je bila, kajti *živa je božja beseda in močna, in ostrejša, kot vsak na obe strani oster meč, in seže do ločitve duše in duha, tudi sklepov in mozga, in razsodi misli in namene srca.* (Hebr. 4, 12.) Ali je bila ta beseda močen grom, kakor nekdan na gori Sinajski? Da, bila je, akoravno rahlo in krotko izrečena; kajti ta glas poln moči in veličastva je predrzna druhal še manj mogla prenašati, kakor nekdan ljudstvo Izraelsko grozni glas božji na gori Sinajski. Ali je bila ta beseda Zveličarjeva žareč blisk, ki jih je hipoma zadel in k tlam zgrudil? Da, to je bila; kajti spolnilo se je zdaj prerokovanje psalmistovo: *Gospodov glas je močan; Gospodov glas polomi cedre; on Gospod razlomi cedre na Libanu.* (Ps. 28, 4. 5.)

Ali je to tisti, moramo začudeni vprašati, katerega hočejo ujeti in umoriti? In glej! on govori k rabeljnom, *kakor tak, ki ima oblast* (Mat. 7, 29.); in oni se zgrudijo pred njim, kakor od strele zadeti.

Tisti, ki ga hočejo umoriti, so sami mrtvim podobni. Kaj je toraj koristila brezbožnim biričem vsa previdnost? K čemu so vrvi in verige seboj vzeli, s katerimi so ga hoteli zvezati, in vse orožje, s katerim so ga hoteli obkoliti in zavarovati! Brez vse moči ležé zdaj na tleh in Jezus gré lahko vkljub njihovim verigam in orožjem, kamor hoče, lahko zdaj uide, oni mu zdaj ne morejo braniti.

Toda Jezus ne beži, se ne umakne, celo čaka na svoje sovražnike, dokler se osvestijo, da, on sam jih zopet vzbudi k zavesti ter jim ponovi, da je on tisti, katerega iščejo, in se jim popolnoma prostovoljno pusti prijeti.

I. Videli smo, da Kristus tega veličastnega čudeža ni zato storil, da bi rabeljnom ušel ter se tako odtegnil trpljenju. Drugi vzroki so ga k temu nagnili. Tisto noč je hotel še enkrat, preden se je dal v roke sovražnikom, razodeti moč in oblast in veličastvo svojega božanstva. Z eno samo besedo je hotel dokazati svojim prijateljem in nasprotnikom, da je v resnici Sin božji. Svoje trpljenje v Getzemani je bil začel z dokazom, da je v resnici človek — slabosti, žalosti, trpljenju, bolečinam podvržen; pa primerno je bilo njegovi božji visokosti, da za nekaj časa v to globoko ponižanje posveti njegova božja vsemogočnost.

a) V tisti noči stori toraj ta čudež, da bi svoje božanstvo še enkrat dokazal svojim sovražnikom. Čez malo trenutkov je hotel biti Jezus v njihovih rokah, se je hotel dati njihovi samovoljnosti, njihovi jezi, njihovi hudobiji in grozovitosti. Hotel se jim je dati, da bi ga sramotili, zaničevali, trpinčili, kakor se je le njihova zlovoljnost izmislila. Če bi ga pa videli tako ponižanega, tako grozovito zdelanega, skoro ne več človeku, temveč črvu podobnega, kot izmeček ljudi, bi si bili to ponižanje Jezusovo lahko razlagali kakor potrjilo svoje nevere. Zveličar pa jim je hotel raztrgati to navidezno pretvezo, da bi v svoji neveri zakrknili. Zato so se morali prepričati, da se jim Jezus ni drugače kot prostovoljno v roke dal. Ako so ga imeli videti pod svojimi rokami tako ponižnega, naj ga tudi poprej vidijo v njegovi mogočnosti, ko pred njegovimi nogami ležé. Res je sicer, da je Gospod že med svojim učenjem dovolj čudežev storil, da bi vse prepričal, ki so imeli dobro voljo; toda hotel jim je vsak izgovor preprečiti ali odvzeti. Če bi ga toraj enkrat kot sodnika videli, ko bo pred njimi stal rekoč: „Jaz sem!“ bi oni morda odgovorili: Mi takrat v tvojem trpljenju nismo mogli vedeti, da si ti; kajti videli smo te le ponižanega in tvoji prejšnji čudeži so bili že iz našega spomina zginili. Tako pa jim Jezus lahko odvrne: Ali vam nisem

svoje visokosti še enkrat pokazal, preden ste me zgrabili? Zato nimate izgovora; kajti celó Sodoma in Gomora bi me ne bili usmrtili, če bi bil tako pred njima stal in s tako častitljivostjo rekel: „Jaz sem“.

b) Ta čudež je Kristus storil v tisti osodepolni noči še posebno zavoljo Judeža Iškarijota, kateri ga je izdal in kateri je takrat pri druhalu stal, kakor naravnost omeni sv. evangelist. (Jan. 18, 5.) Tolikokrat se je bil že prej prepričal o Jezusovem božanstvu, toliko čudežev je videl, toliko dobrot je prejel od svojega mojstra, pa lakomnost, tatvina, hinavščina ga je bila pripeljala celó do izdaje. Še zadnji trenutek je mislil Jezus na njegovo rešenje, na njegovo spreobrnjenje. Še zdaj mu je hotel svoje božanstvo pokazati. Da bi Judež ne bil napačno mislil, Jezus govori z njim tako milo in krotko le zato, ker je slab in se boji rabeljnov, zato je moral najprej mogočni glas Jezusov zaslišati ter se vsled njega zgruditi na zemljo. O kako milo ga je Gospod posvaril z besedami: „Judež, s poljubom izdajaš Sinu človekovega?“ (Luk. 22, 48.) S krotko besedo ga opomni na grdo izdajo, na hinavščino njegovega poljuba ter mu tako naravnost pokaže, da pozná njegove najskrivnejše misli in nakane, da je toraj vsegaveden, da je res Sin božji. Ako bi Juda ne bil imel tigrovega srea, pri tem čudežu vsemogočnosti in ljubezni Jezusove bi se bila morala njegova vera oživiti. In če je na prvo besedo Jezusovo: „Jaz sem!“ z druhaljo trepetaje padel k tlam; naj bi bil saj zdaj, ko je vstal ter slišal od Jezusa tako pomilovalne besede, prostovoljno se zgrudil k nogam svojega Boga ter ga prosil odpuščenja.

c) Pa ne samo za svoje sovražnike, za odpadlega učenca, temuč tudi za svoje zveste aposteljne je storil Jezus ta čudež. Akoravno so verovali v njegovo božjo čast, je bila vendar njihova vera še zeló slaba. Dobro je vedel, da bo njegovo trpljenje mnogoterim njegovih prijateljev v spodtikljej. *Blagor mu, kdor se nad menoj ne pohujša*, je nekdaž Kristus govoril. (Mat. 11, 6.) Sicer je vedel in je bil napovedal, da bodo še to noč vsi aposteljni bolj ali manj omahovali ter ga zapustili; pa v svoji miloti jim je hotel še trdno zaslombo za njih vero dati, da bi popolnoma ne omagala, in ta podpora njih omahujoče vere je bil tisti čudež na Oljski gori, tista božja moč njegovega glasu, tisto zgrudenje njegovih sovražnikov, katero je provzročil s samo besedo: „Jaz sem!“ Ljudje so že taki, da kar hitro pozabijo ob stiskah svojega prijatelja vse, kar so poprej pri njem videli dobrega, lepega, veličastnega. Ako prijatelj oboža in k nič pride, kako hitro se pozabi, da je bil nekdaž visok! celó na dobrote, katere je prej prejemal, se ne spominja. — Jezus je vedel, da so njegovi

aposteljni tem človeškim slabostim še zmir zelo udani; vedel je, da se zdaj v tej uri njegove bede in njegovega ponižanja tudi ne bodo spominjali, koliko veličastnih čudežev je že storil, koliko jasnih dokazov svojega božanstva je že dal. Zato stori iz usmiljenja do svojih apostelnov v tistem trenutku, ko se svojim sovražnikom poda v največje ponižanje, nov čudež, in jim na novič neovrgljivo dokaže, da je on tudi zdaj isti vsemogočni Bog.

II. Vse pa, kar se je godilo takrat pri trpljenji Gospodovem, ima svoj globok pomen tudi za prihodnje čase. Svojo veljavo ohranijo ti razni dogodki do konca dni. Tega čudeža toraj Kristus ni samo za tisto noč, samo za nekoliko ur storil.

a) Drugi čudež v trpljenji Jezusovem se je zgodil za vse čase, za vse narode. Vsem ljudem, kateri slišijo o njegovem trpljenji, je s tem veličastnim dokazom svoje mogočnosti na Oljski gori jasno razodel, da je tudi v tistih žalostnih urah globokih bolečin vendar ostal Bog — naš močni Bog. In ravno to, glejte dragi poslušalci! ima globok pomen v sebi. Kaj bi nam bilo Jezusovo trpljenje koristilo, ako bi ne bil ob enem Bog? Ako bi naš Odrešenik ne bil prava božja oseba, ali če bi se bilo, kakor so nekateri krivoverci sanjali, njegovo božanstvo pred trpljenjem od njegove človeške nature odtegnilo, če bi Kristus, ko je trpel, bil le človek, nič kot zgolj človek: potem bi bilo njegovo trpljenje, če tudi še tako grozovito, njegove rane, če tudi tako mnogoštevilne, njegova kri, če tudi do zadnje kaplje prelita, — vse to bi bilo imelo le človeško, toraj omejeno veljavo; vse to bi ne bilo zadostovalo v spravo Božjega veličastva; vse to ne bi bilo popravilo neskončnega razžaljenja božjega. Pa narodi vseh časov in vseh krajev na zemlji so lahko potolaženi v tem obziru. Kajti Jezus še v tistem trenutku pred vjetjem dokaže svoje božanstvo, tudi trpeči Jezus je Bog, kajti poln nadčloveške visokosti izreče: „Jaz sem!“ in s to samo besedo s *sapo svojih ust*, (II. Tes. 2, 8.) trešči vso druhal svojih sovražnikov k tlem, kakor le Bog storiti zamore. Da Jezus je Bog, nam ta čudež oznanuje, in zato ima vse tisto, kar je od zdaj naprej trpel, neskončno visoko, božjo vrednost in ceno in tako on poplača ves dolg grešnega človeštva, postane Odrešenik sveta.

b) Ta čudež z vsemi okoliščinami pred vjetjem Jezusovim je pa tudi za nas kristijane, za vse naše življenje zelo pomenljiv. Razun tega, da nam oznanuje božanstvo Zveličarjevo in toraj neskončno zasluženje njegovega trpljenja, nam mnogo koristnih naukov kliče v spomin.

Vprašanje Jezusovo: „Koga iščete?“ velja vsem, ki zoper Jezusa in njegovo sv. cerkev kaj sovražnega nameravajo. To vprašanje velja vsem očitnim kakor tudi skrivnim sovražnikom Jezusovim in njegove sv. cerkve; veljá vsem zapeljivcem, ki si prizadevajo iz vernih in čednostnih src Gospoda odvzeti, in mesto njega greh vdomačiti; veljá vsem mlačnim in posvetnim kristijanom, ki ne pridejo s pravim namenom, Bogu čast in hvalo dajati, svoji duši pa koristiti, v svetišče božje; veljá nespokornim kristijanom, kateri se približujejo z izdajalskim srcem k zakramentu sv. pokore in sv. rešnjega Telesa.

Odgovor rabeljnov pa: „Jezusa Nazareškega!“ naznanja slepoto tistih, ki so Jezusu in njegovi nezmotljivi resnici tako blizo, da bi ga, če bi bili ponižne in odkritosrčne duše, morali spoznati, pa ga vendar ne spoznajo, ker si dajo svetiti le po bakli lastne pameti in po svetilnicah ošabnih in posvetnih učenjakov. V sv. katoliški cerkvi je Jezus mnogoterim tako blizo in vendar ga ne poznajo. Oblagodariti jih hoče s časno in večno srečo in oni je iščejo povsod, le pri njem ne.

Besedica: „Jaz sem!“ je razodevala čudovito moč, je naredila med sovražniki Jezusovimi tak strah in tako zmešnjavo, da „so po padali na zemljo.“

To zgrudenje, ta padeč rabeljnov pa nam predstavlja padeč grešnikov. Zgrudili so se Jezusovi sovražniki nepričakovano, padli so znak. Kdor pa tako pade, je zanj zelo nevarno, ker nima toliko samozavesti, da bi se vlovil ter obvaroval, lahko se smrtno rani. Tudi grešniki počenjajo zoper Jezusa, zoper svojo neumrjočo dušo, kar se jim zljubi, dokler to Gospod trpi ter jim nasproti ne stopi rekoč: „Jaz sem!“ dokler jih ne obišče z raznimi nesrečami ali kaznimi, da bi jih tako k spoznanju in k spreobrnenu pripeljal. Grešniki so res podobni tem rabeljnom, ki so zopet vstali ter šli nad Gospoda, akoravno jim je s čudežem razodel svojo božjo moč. Tudi nad njimi se spolnuje prerokova (Jer. 5, 3.) beseda: *Tepel si jih, o Gospod, pa niso čutili; potéral si jih, pa niso hoteli kroténja sprejemati; njih čelo je trše, kakor skala, in se niso hotli spreobrniti.* To je podoba grešnikov, ki se po nobenem opominovanji Gospodovem ne spreobrnejo in kakor hitro se roka božja, ki jih je udarila, nekoliko odmakne, zopet ponavljajo svoje napade na čast božjo, kakor prej, nadaljujejo svoje grehe, in pozabijo na vse obljube, ki so jih delali v stiskah.

Ta glas Jezusov naj nas toraj zdaj v življenji zmodruje, da se ne spolnijo nad nami besede pobožnega Joba (4, 8.): *Videl sem nje,*

ki hudobijo doprinašajo in bridkosti (drugim) sejejo, . . . da so, ko je Bog pihnil, poginili, in da so bili s sapo njegove jeze pokončani.

Kdo pa ne vé, da ta trenutek enkrat gotovo pride za vsacega? Zato pa sv. očetje in drugi pisavci ta čudežni dogodek pred vjetjem Jezusovim navajajo kot predpodobo Jezusovega ravnanja ob sodnjem dnevu. Sv. Avguštin, o tem čudežu govoreč piše: *Kje je zdaj truma vojakov, kje strašilo in šum njihovega orožja? Ena sama beseda je to divjo, drzno druhal udarila. Jaz sem! reče Gospod, in trešči brezbožne rabeljne k tlem. Kaj bo toraj tisti storil, ko pride k sodbi, če tako stori, ko ga hočejo peljati pred sodbo?* Ker je Kristus že zdaj, ko se svojim sovražnikom preda, da bi bil od njih sojen, tako strašen, kakšen še le bo, ko pride poslednji dan *z veliko močjo in veličastvom* (Mat. 24, 30.) *sodit žive in mrtve?* Ta misel je pripravna nas z zveličanskim strahom, pa tudi s tolažbo, s trepetom in z zaupanjem navdati.

Mi vemo, da je naš Gospod in Zveličar mogočen, in da lahko s samo besedo: „Jaz sem!“ vso hudobijo, vse zvijače, vse nakane brezbožnežev, ki se vzdigujejo zoper njegovo cerkev in njegovega namestnika, vniči; pa da jo pusti trpeti, ker jo hoče ob svojem času še bolj povelicati; vemo, da nespokorne grešnike lahko koj kaznuje, in vidimo, da le včasih svojo roko in moč daje čutiti; zato smo prepričani, da ne bo izostal dan njegove slave.

Prišel bo dan, ob katerem bodo vsi sovražniki Jezusovi osramoteni, vsi prijatelji njegovi pa razveseljeni. Takrat se bo v veličastvu prikazal ter vsemu človeštvu zaklical: „Jaz sem Jezus Nazareški!“ katerega ste vsak po svoje iskali, eni, da bi ga ljubili, drugi, da bi ga vjeli ter zvezali.

O ta beseda bo takrat strašna pa tudi ljubeznjiva! Kakor so pri prvem vskliku Jezusovem na Oljski gori le sovražniki popadali, ne pa učenci, tako bo tudi ob sodnjem dnevu. Le tiste, kateri so Jezusa žalili, lovili, z grehi vezali, bo njegova beseda treščila k tlem, da bodo rjuli: gore padite na nas, hribje pokrite nas, ležali bodo in vekomaj več ne vstali; ne pa onih, ki so ga tu ljubili ter se ga zvesto držali.

Prepričali smo se danes, da je ta čudež ob vjetji Jezusovem tako njegovim prijateljem, kakor sovražnikom v tisti noči in za vse prihodnje čase glasno zaklical v spomin njegovo božanstvo. Enim kakor drugim je hotel Gospod s tem koristiti: prijatelje v veri potrditi, sovražnike posvariti ter jih, če so še voljni, rešiti, dokler še

ni prepozno. Zato pa se držimo, predragi! svojega božjega učenika in mojstra, potem nam bo v drugačnem smislu zaklical besedo, katero je rekel rabeljnom na Oljski gori: „Jaz sem!“ Da, jaz sem vaš Jezus, vaš Zveličar, v katerega ste verovali, upali, ga ljubili; jaz sem vaš Odrešenik, ki je za vas trpel in umrl; jaz sem vaš Zveličar, katerega ste iskali in našli v katoliški cerkvi, kateri ste zvesti ostali — pojdite v večno veličastvo, ki sem ga sebi in vam s trpljenjem zaslužil. Amen.

Ant. Žlogar.

2. Cerkveno leto. — XIII. Božje višave in človeške nižave.

To namreč je volja božja: vaše posvečenje.

I. Tes. 4, 3.

Prvo postno nedeljo nam je kazala cerkev Jezusa, skušanega v puščavi, najmanjšega med človeškimi otroci, danes drugo nedeljo v postu ga nam kaže spremenjenega na gori Tabor, Boga samega v nebeškem veličastvu. Kako da ga nam kaže v tako nasprotnih podobah? Sv. Brnard pravi: *Ozri se na Srednika med Bogom in ljudmi, ki že od svojega rojstva družijo božje in človeško, največje in najmanjše: Mati ga rodi, a devica ostane; v plenice je povit pa v plenicah povitega slavijo angeljski hvalospevi; v jaslicah se skriva, toda na nebu ga naznanja zvezda.*

Jezus je Bog in človek in zato ga nam tudi cerkev kaže Boga in človeka. V puščavi nam je pokazal revo človeško na duši in na telesu, katero je trpel zaradi nas, zato po pravici vzdihuje z njim sv. cerkev v vvodu sv. maše: *Spomni se, Gospod, svoje milosti in svojega usmiljenja, ki je od vekomaj, da ne zmagajo nad nami sovražniki naši; reši nas, Bog Izraelov, iz vseh naših stisk!* A na Taboru se nam kaže vsemogočnega Boga in nanj kaže ponosno sveta cerkev, rekoč: *Kdo bo naznanil njegovo moč in kdo dovolj pojasnil njegovo slavo?* (Tract.) S tem nam kaže plačilo, ki nas zveste čaka in moč, v katero upajmo v svojih britkosti.

Da spoznamo, kako nas cerkev drugi postni teden pripravlja za veliko noč: 1. stopimo tudi mi z njo na goro Tabor, na božje višave, da se nasrkamo zdravega božjega zraka in 2. ozrimo se v človeške nižave, katere nam cerkev med tednom kaže v svojih evangeljih, da ob svojem času iz časnih nižav prestopimo v večne višave!

I. Jezus vzame seboj Petra in Jakopa in Janeza njegovega brata in jih vede same na visoko goro. In se je spremenil pred njimi; in njegov obraz se je svetil kakor sonce, njegova oblačila pa so bila bela kakor sneg. In glej, prikazala sta se jim Mojzes in Elija in sta ž njim govorila. V teh kratkih besedah nam popiše sv. evangelij spremen Jezusov na gori, nariše nam njegovo božje veličastvo, s katerim se je za trenotek obdal v življenju svojega poniževanja.

1. Kako pač to, da nam cerkev popisuje to dogodbo v postnem času, v katerem po njeni želji premišljujemo ponižanje, trpljenje in smrt Gospodovo? — Bližala se je Jezusu zadnja velika noč, v kateri bo darovano brezmadežno Jagnje, treba je toraj bilo, da se Jezus razodene svojim učencem. Delal je sicer vpričo njih čudeže, ki so pričali, da je Kristus več kakor največi prerok, več nego človek sploh, Peter sam mu zatrdi to vero v imenu svojih tovarišev, rekoč: *Ti si Kristus, Sin Boga živega!* To bi bilo učencem dovolj, da mu ostanejo vdani in zvesti, ko bi bil Kristus živel v slavi, katero je zaslužil s svojimi deli, ko bi bil umrl mirno in častno. Toda Jezusa čakalo je globoko poniževanje, bitko trpljenje in sramotna smrt. In kako naj si to pojasné slabotni učenci? Ali naj je tak konec kraljestvu in kralju, o katerem jim je toliko potov govoril Izveličar? Poznal je Gospod slabosti svojih učencev in zato se je trem izvoljenim pokazal res nebeškega kralja, velečastno spremenjen na gori Taboru.

In res so apostoli potem pri trpljenju Gospodovem omahovali in padli vsled slabosti človeške, a milost sv. Duha jih je ponovila, misel na goro Tabor jih je okrepila, da so z veseljem trpeli zavoljo Jezusovega imena.

2. Kakor apostolom, potrebno je tudi nam, da v postnem času ne pozabimo Jezusovega božjega velečastva, ko premišljujemo trpljenje Kristusovo. Pogled na goro Tabor:

a) nas slabe krepí, ker vidimo, kakega pomočnika in varuha imamo v svojih bojih . . .

b) nas spominja našega vzvišenega namena, po katerem nam je vedno hrepeneti, za kateri treba vedno delati . . .

c) nas napolni s studom do greha, ki bi nam branil deležnim biti sreče na večnem Taboru nebeškem . . .

d) nam kaže v postnem času, da po kratkem trpljenju pride večno veselje, pri poveličanem Jezusu v večnosti.

Res je sicer, da stalnega nebeškega veselja ne moremo vživati na svetu, saj so še apostoli na gori od prevelike svetlobe na obraz padli in so se silno bali, saj Jezus ni uslišal Petrove prošnje, da bi

jim bil tam pripravil šotore, vendar nas na gori spremenjeni Jezus uči, da vse, kar nam obeta, plačilo za naš trud, nam bo gotovo izpolnil kot vsemogočni Bog v nebesih, da nam bo tam pripravil stalne šotore.

II. Iz božjih višav se pa ozrimo na človeške nižave, kamor nas vodi cerkev v svojih evangeljih v dnevih prihodnjega tedna.

1. V četrtek nam stavi pred oči priliko o bogatinu in Lazarju. (Pové naj se v kratkem po evangelji, ki se bere v četrtek pri sv. maši.) V tej priliki nam kaže Jezus človeka, ki ni bil kdo vé kak grešnik, le to nam pové, da se je oblačil v tančico in škrlat in da se je dobro gostil vsak dan, bil je toraj lahkomiseln veseljak, ki je le v jedi, pijači, lepi obleki, sploh v vživanju iskal svojega veselja, pri tem pa popolno pozabil, da človek ne živi samo za-se, ampak tudi za svojega bližnjega, da naj se toraj usmili Lazarja, ki je ves v ranah ležal pred njegovimi vratmi. Ali ni to živa slika današnjega sveta? Bogatin in Lazar tudi še dandanes živita. In cerkev, ki nam bere to priliko želi, da bi se saj mi spomnili svojih dolžnosti ter bogati reveže podpirali, revni pa zavoljo Boga bili z malim zadovoljni. Ker nam kaže to priliko v postnem času, nas posebno opominja, da si s postom pritrgujmo v svojih potrebah, in s prihranjenim pomagajmo revnim, kateri imajo post leto in dan. — Konec bogatinov je strašen, večnost njegova nesrečna; kak bo konec, kakošna večnost onih, ki ga tudi še sedaj posnemajo?... Konec Lazarjev blažen in večnost njegova srečna; srčnost, ubogi in zatirani, Bog tudi vas ne pozabi!

2. V petek nam pové manj znano priliko: Bil je hišen gospodar, ki je zasadil vinograd, ga ogradil s plotom, skopal v njem tlačilnico in postavil tabor in ga je dal obdelovati kmetom in šel na tuje... (Of. evangelij od petka.) V tej priliki nam Bog kaže trdovratne grešnike, za katere zastonj skrbi kakor dober oče, katerim zastonj pošilja učениke in vodnike, katerim je zastonj poslal celo svojega Sina, ker ga ne poslušajo, ampak so podobni kmetom, ki so ga zgrabili in ubili, češ: Ta je dedič, dajmo, ubijmo ga in bomo imeli njegovo dedščino! In kako Bog take kaznuje za njih trdovratnost? kaj bo storil takim ljudem? *Hudobne bo hudo končal in svoj vinograd bo dal obdelovati drugim, ki mu bodo sad donášali ob svojem času.* Da, z najhujšo kaznijo Bog slednjič udari trdovratne grešnike: dovoli, da izgubé sveto vero. Hudobno življenje jim vero iztrga iz njih srca, da zadušé vest, ki jim očita njih pregrehe. Predragi, ako se vam kdo baha, da nima nobene vere, da se ne boji pekla... milujte tacega človeka, a ne posnemajte ga, ker Bog ga je zadel z najhujšo šibo, oslepil ga je na duši, da ne vidi, kako hodi

ob zevajočem brezdnu, in da le malo stopinj še in on se strmoglavi v propad, iz katerega ni rešitve na veke!

Poslušajte glas svoje skrbne matere vi, ki svojo vero vtapljate v pijači, v razuzdanosti in preširnosti, vedite, da Bog živi vekomaj, če tudi vi ne verujete vanj, da se pekel dan za dnevom polni z nesrečnimi, če tudi pravite, da ni pekla; prinesite saj s postom vreden sad spreobrnjenja, da tudi vaš konec ne bo tako nesrečen.

3. Grehi naj spokornika ne strašijo, saj še vedno živi usmiljeni Oče, ki prihiti naproti izgubljenemu sinu ter mu vse odpusti, ako ga skesan prosi odpuščenja, kar nam cerkev v sabotnem evangeliju tako lepo popisuje v priliki o izgubljenem sinu. (Cf. evangelij sobotni.) Znana vam je ta prilika in ni da bi jo vam na širokem dopovedoval; slišali ste jo že mnogokrat in morda že tudi sami skušali, ko ste se kakor izgubljeni sinovi, kakor izgubljene hčere vračali k svojemu Očetu.

Le toliko rečem: Lepa je ta prilika vedno, a dvakrat lepa in pomenljiva, ako nas cerkev nanjo spominja v postu. Saj post je ravno izgubljenemu sinu odprl oči, da je jel misliti na-se. Lakota spomnila ga je bogato obložene očetove mize, katero je lahkomišelnost zapustil. Zato tudi cerkev posebno v postu vabi izgubljene sinove in hčere, vabi grešnike v Očetovo hišo, jim živo slika njih žalostni dušni stan, njih revščino in zapuščenost; pa ne pripoveduje jim tega, da bi obupali, ampak, da bi se spomnili domače hiše, mladostnih nedolžnih let, da bi se spomnili Očeta, katerega so preširni zapustili in pozabili; kaže jim, da jih pa Oče ni pozabil, da njegovo srce še vedno bije zanje, da je na očetovem srečju tudi še dovolj prostora za izgubljene a spokorne sinove in hčere. Vse to nam cerkev stavi pred oči, ko nam v postu bere priliko o izgubljenem sinu. O da bi mogla cerkev, ki mora gledati toliko izgubljenih kristijanov, ki daleč od Boga zapravljajo z razuzdanim življenjem svoje premoženje, dušno in telesno zdravje, tudi zapaziti, da se v postnem času taki izgubljenici vračajo na dom, da si skrbno izprašujejo svojo vest, kesajo svojih grehov in prosijo Boga odpuščenja, ter mu obljubijo, da ga ne bodo več žalili, ne zapustili.

Predragi, ako je tudi med vami kaj takih, ki so podobni svetopisemskemu bogatinu, brezsrčnim, nehvaležnim ljudem, ki so morili svoje dobrotnike, ali izgubljenemu sinu, vrnite se nazaj k Očetu v skesani velikonočni spovedi. Ločite se od greha, izkoplajte se iz človeških nižav, bližajte se božjim višavam, da vam bo v delež večni Tabor! Amen.

Andr. Kalan.